

KÖZMÉRÉS ÁR.
 Egyszerre 6 frt.
 Félévesre 3 " "
 Negyedévesre 1 frt 50 kr.
 Bérmentelen levelek csak ismert kasztóli fogadtatnak el.
 Kézirat nem adnak vissza.
 Egyes száma ára 80 kr.
 A nyilatkozás minden garandőr díja 30 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLENVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

KÖZMÉRÉS ÁR:
 hivatalos hirdetésnél:
 Minden egyes sor 1 kr.
 Az első sor 20 kr.
 Kiemelt díjazású a hirtelleg eljuttatott hirdetésnek, melyet minden 10 sor után 3 kr. számítanak.
 Állandó hirdetésnél kedvezmény nyújthatik.
 Hirdetést a „Zemplén” nyomdába küldendők.

A lelkesedés.

A lelkesedés az emberi szellem öneszméltre ébredésének diadalünnepe!... Titkos varázserő, mely szent elhatározásokat szül a kebel világában, s nemes tettekre serkent az élet munkatérén!... szellemi érzéközése az ébredés hevében felpezsgő léleknek a repeső szív érzelmeivel és a repeső szív érzelmeinek a külvilággal. Amíg ez a fényes meleg nap fel nem tűnik az élet láthatárán, avagy fekete fellegek takarják sugárzó ábrázatát, addig néma és sötét bennünk és körülünk minden; s a sötét éjszaka dermeteg szendergésben ringatja tevékenységünket!...

Mint midőn a tavaszi légáram utat tör magának a természet kebelén, s folyásnak indul, mint a vizek hullámai és megérintve a fák rügyeit életre kelti, virágzásra, gyümölcsöszésre ébreszti azokat: akként hozza rezgésbe a lelkesedés tuvalma a kebel amaz idegszállait, melyeknek édes zengése abba a bűvös világba hívogat, hol a szellem testet ölt magára, s tetteiben vall tanubizonyosságot önlétezésé felől!...

És pedig a lelkesedés varázskeze nem csupán az egyes egyéni élet belvilágában hint szét áldófényt, hanem, miként a delej, titokzatos hatalommal vonja magához a rokon elemeket, ez is gyűrűzetébe zárja azokat a rokon lelkeket, melyeket kilövelő sugaraival megérinthet, s magával ragadja arra a zajgó tengerre, melyen a kitartó küzdelem terem babérkoszorút, s juttat a földi dicsőség révpártjára.

Hol a lelkesedés zengő kiáltása hangzik fel, ott az önérdék tikkasztó álmában szendergő lelkek egymásután ébrednek; egyik fő a másikat, egyik szív a másikat ragadja magával a közélet munkatérére, hogy egyesült erővel szépet és nagyot létesítsenek...

Hol a lelkesedés zászlója leng, ott

TÁRCA.

Gráven Lajos emlékezete.

(1806—1890.)

A kedves fekvésű és gazdasági szempontból mintaszereiben berendezett *Deregnő* az utóbbi időkben a szomorúság megújulásának s egyszerűségű ápolásának gyászos színtere. A halál kérélhetetlen ereje egymás után vágta ki a hazafias erények földén megerősödött nemes fák törzsait.

Csak pár éve, hogy *Lónyay Gáborné* született *Kasinczy Ottilia*, a szellemes magyar urnő, és páratlan miveltségű magyar háziasszony, a deregnei park hatalmas fáinak árnyékában lelte pihenőjét; majd férje, a szeretetreméltó férfi, a kiváló gazdasági író és politikai tekintetben szeplőtlen jellemű hazafi, *nagylányai és városnámányi Lónyay Gábor* követte ama ritka magyar anyát és bölcs asszonyt egy jól megfutott pálya után azon helyre, honnan az itt maradtak lángszeretete sem bírhatja visszaterésére a teljes életében mély tiszteltnak örvendett távozót. Nagy volt a magas uri család szomorúsága; de a megboldogultak drága emléke s a derék család hagyományos hazafias működésének biztosításával kecsegtető reménye a vigasztalás fényével köszöntött be az örökösnek családi körébe, melynek tagjait egy szép mult nemes példái lelkesítették. Ah, de a deregnei virágos

nincs visszaesés; nincs az akadályokkal szemben fennakadás vagy rettegés, sőt inkább a nemes elhatározás és fellángoló bátorság, mint iránytű folytonosan oda mutat, hol a végcél koszorút fűz az önérdék számára!...

És már az idők jelei emberi emlékezet óta azt bizonyítják, hogy a lelkesedés zugó vihara ott és akkor támad, ahol és amikor a viszonyok tikkasztó légköre fulasztólag nyomakodik a világra; a tüzes nyelvek ott és akkor zengenek kettős mértékben, ahol és amikor az emberiség legdrágább kincsei szükségelnek a farizeusi támadások ellen védelmet...

Ezeket az örök s megcáfolatlan igazságokat hirdeti nekünk a Pünkösdi ünnepe!...

Az apostolok fásult kedéllyel tekintettek a távozó mester után, zsidókat látküket már-már elnyomta a csüggedés óriás terhe! Ellenséggel, akadályokkal, egy egész gonosz világgal állottak szembe, mely nem csupán a közöny rideg szavával, hanem a roszakarat számításon épült fondorlataival tört az igaz ügy megbuktatására. De épen akkor, midőn a válság pillanata megérkezett, akkor hangzott fel keblükben az égi szózat: „mit állotok tétlenül?!...” És e szózatnak varázserővel a lelkesedés lángheve megedzde a lankadó kebleket; rugékonnyá tevő a bágyadt sziveket, s a világboldogító alkotmány alapköve ünnepi örömei közt lett letéve...

És ami akkor volt, ugyanaz van ma is!...

Az emberi kebel nagyon üres és kietlan lelkesedés érzülete nélkül; olyan mint a homoksivatag, melynek nincs virága; ahol pedig virág nincs, ott gyümölcsöt sem várhatni...

Ha tehát emberi feladatunk felett komolyan gondolkodva, meg akarunk annak felelni: tárjuk ki keblünket s tegyük fogékonnyá a lelkesedés szent érzülete iránt, mert mindaz ami jó és szép, ami boldog-

kert temetőföldje több áldozatot kívánt, s az isteni gondviselés e végzést a legnagyobb szomorúságra teljesítette. *Lónyay Ödön* férfikora teljében szállt az áldott szülők békelakásának szomszédságába a deregnei kertben, a hol az Iris tavaszi virágzása s a gyöngyvirág kellemes illatában zengő fülemüle dala egy kedves házaset elmúlt boldog napjait juttatja eszébe az elköltözött férfiú mélyen tisztelt feleségének, *Pázmány Vilma* urnőnek, kinek országos szépségével mindenkor vetekedett szívóssága és nemes emberszeretettől sugárzó magas műveltsége. *Deregnő* örömeinek egy szép multba vezető szálát meg-megszakgatta a halálnak egyszerű terjesztő fagyos keze. A *Lónyay-családnak* magas műveltségű, vallásos és a művészetért nem csak lángoló, hanem azt sikeresen művelő tagja, aki a nyári évad alatt annyira szeretett *Deregnőben* művelt neje, *Lónyay Olga*, oldalánál a festőművészettel foglalkozni és remek tollrajzaival a magyar műtörténelemnek mindenki által megcsodált szolgálatot tenni, szinte *Deregnőben* találta sírját. A művész gróf *Pálffy-Daun Lipót* teanói herceg, itt pihen már; nejeinek páratlan szeretettel teljes kegyelme épen ez idén emeltetett sírja fölé gyönyörű emléket. Fekete márványalapon emelkedik a hitnek karrarai márványból faragott nemtője; balkezeben a vigasztalás jelképe, a kereszt; jobbát pedig ég felé emeli, a honnan jó a vigasztalás ápoló ereje, ha a halál letarolta földi éltünk reményvirágait.

Ime, csak pár esztendő, s a deregnei kastélykert sírboltul szolgál azoknak, kik a rokoni

ságot áraszt e világra, csakis a lelkesedés napsugarainak melegen érlelődik édes gyümölcsöcské!... E meleg nap hevében találják fel egymást, s fűződnek egymásba a rokon lelkek, hogy együttes erővel megvívják, ha kell, még az *Acheron* tajtékzó hullámain is!...

Nemzeti létünk tényekben igazolja, hogy a lelkesedés az, mely legyőzhetetlen erővel vezérli az emberiséget látcélja felé!...

Mindaz amivel korunk dicsekedhetik; s ami szép édes hazánk nevéhez fűződik a felszárnyaló lelkesedés szüleménye volt eddig s lesz ezután is!...

Hogy pedig a lelkesedés szent érzelménél több fogékony kebelre találjon közöttünk s ezzel hazánk és nemzetünk minél szebb és boldogabb jövőnek nézessen elébe: eszközöljük amaz intézmények felvirágzását, melyek arra hivatnak, hogy fényt derítsenek a gondolatok s érzelmek világában, s előkészítsék a lelkeket a pünkösdi szent ihlet befogadására. Igen! Értelmi felvilágosodás és szellemi képzettség ama főtényező, melyeknek világában a lelkesedés nemző anyala megszülemlik. Lelkesedni csak az képes, akit nem a vak ösztön, hanem az öneszmélet fátylafénye vezérel!...

Fejlesztjük tehát a felvilágosodás, s nemes eszmék iránti érzék bizonyos mértékét a népnevelés által!... Így a Pünkösdi során nemzetünk örökléte biztosítva lesz!... Amit is a költő akként fejez ki:

Szóval tiszta erkölcs mellé művelt lélek,
 A hetedik égbe is eljuthatsz vélek!...

Málcai.

A vármegye gyűlésterméből.

A f. hó 20-án kezdődött négy napos közgyűlésre vármegyénk bizottságának tagjai igen szép számban sereglettek egybe.

Főispán ömeltósága a megjelenteket nyájasan üdvözölvén, bevezető beszédében az adminisztráció terén gyűjtött újabb tapasztalairól szólott. Ismételve is kellemesen győződött meg, u. m.

meleg szeretet áldását és emberszeretet hevé körükben terjesztve, a természet szépségének együtt örvendtenek. Csak egy évtized sem kellett és *Deregnő* színtere ekként változott! Csak egy csekély idő, s nem találjuk többé tiszteltnék nemes alakjait! A természet rendje bölcs megnyugvást parancsolt. Az itt maradtak csakis a vigasztalás balzsamával állhattak elő hivatászerűen; ugy van, a körülmények iyetén gyors fordulatai közepett csakugyan szükség volt a vigasz balzsamcsepjeire. Maradt is *Deregnőben* két önzetlen, a *Lónyay-család* régi hite fentartásának és anyagi előmenetele forró óhajának legőszinibben örvendő, saját szerüi alakja. Mindkettő a tiszta jellem és becsületesség példaképe volt. A derék *Lónyay-család* őszinte magyar jellemének és a nemes igyekezet tette villanyozó méltatásának lehetett csak eredménye, hogy a tisztviselői működést a tiszta barátság sugarai vették körül. Az a két nemes alak nincs többé!

Elköltöztek a deregnei kastély ősi jellemét oly hiven visszatükröző idősebbek! Az ifjabb utódoknak. vigasztalókra és önzetlen vezetőkre vala szükségük. Volt ilyen kettő *Deregnőben*: *Petrovics Elek* és *Gráven Lajos*. Az előbbi előtt, tekintve az emberi számítás, még az évek sora állt; az utóbbi már a fentérintett szomorúság napjaiban is oly korról dicsekedett, hogy teljes nyugodtsággal tartotta *Kempis Tamást* kezében, ha a folytonos komoly foglalkozás után egy kis szellemélnéki elmélkedés is elkelt nála, e szavakat idézve: „*Abierunt et me reliquerunt. Ecce mor-*

hogy a vármegyei tisztviselők önértékük élénk tudatában s legjobb tehetségüktől kitelhető módon iparkodtak megfelelni a közbizodalomnak. A minden egyes tagjában hű és szolgálatkész kötelesség-érzettel áthatott tisztikar megérdemli a teljes méltánylást, a közelsimerést. Örvendő szívvel kívánja a tisztviselőknek, hogy közhasznu további tevékenységüket is siker és áldás koszorúzza.

Ezekután a közigazgatási tekintetben oly szomorú emléket hagyott 1889 ről emlékezvén meg, fölemlítette ömeltósága, hogy az egyes járá-sok főszolgabiráitól hozzá juttatott jelentések szerint vármegyénknek mezőgazdasággal foglalkozó kö-zönsége jó termést ígérő reménységgel nézhet a jövő elé. Addja az ég, hogy reményében senki se csalatkozzék! — Végül szive egész mélyéből kívánta ömeltósága, hogy e vármegyének minden lakója háborítatlan boldogságban és teljes meg-elégedésben sokáig éljen. (Éljensés)

Az ősi terem minden faláról visszahangzó örömkialtás, csillapultával egy kedves kötelességet teljesített ömeltósága. Koztudomás szerint való, u. m. az a nagyon örvendetes esemény, hogy *Mária Valéria* király-kisasszony, rövid idő múlva, boldog házassági frigyre lép *Ferenc Szalvator* kir. főherceggel. Indítványozza tehát, hogy öfelsége-iknek, a koronás szülőknek, vármegyénk közön-sége ebből az ünnepies alkalomból mutassa be legszíntébb szerencsekívánátát. (Hosszantartó lelkes éljensés.)

Hódoló feliratunk, melyet *Viczmány Ödön* főjegyző fogalmazott, így szól:

Cs. és kir. apostoli Felség!
Legkegyelmesebb urunk, királyunk!

Az uralkodás fádalmái a nemzetek és népek jóléte és jövője feletti gondok közepett, azt hisszük, legédesebb pihenőt képez a családi élet öröme, boldogsága!

Es mert cs. és apostoli királyi Felséged szerető atyai szívének a leggyöngédebb hurjai lesznek legközelebb érintve, a midőn a bájos király-leány, *Mária Valéria* főhercegnő öfensége boldog házassági frigyre lép: Zemplénvármegye közön-sége, a mely törhetetlen hűséggel és szeretettel ragaszkodik Felséged trónjához, s a mely mindenkor szive egész melegével osztozik Felséged családi örömeiben, ez alkalomból is készséggel siet loyaltása forró érzetének kifejezést adni s legigazabb és legmélyebb szerencsekívánatait Fel-séged lábai elé helyezni.

Fogadja cs. és apost. kir. Felséged kegyesen és kegyelmesen hű alattvalóinak legalázatosabb hódolatát, a melylyel maradtunk

Zemplénvármegye közönsége.
Cs. és apostoli kir. Felség!
Legkegyelmesebb királyunk!

Az anyai gyöngéd szeretet, a mely felséged jóságos szívében honol, s a mely a családi kör belső életében s ezen kívül nemzetünkre is oly áldásosan terjeszti éltető sugarait: legközelebb élvezni fogja azon boldogító örömet, hogy *Mária Valéria* főhercegnő öfensége házassági frigyre lép. Szívünkben lángoló hálás lelkesedéssel oszto-zunk Felséged minden örömeiben, sietünk tehát ezen alkalomból is legmélyebb tiszteletünk és szeretetünk egész odaadásával, őszinte szerencse kívánatunkat felséged lábai elé helyezni.

Fogadja cs. és apost. kir. Felséged kegyesen és kegyelmesen legalázatosabb hódolatunkat, a melylyel maradtunk

Zemplénvármegye közönsége.

Ezután következett a megüresedés előtt álló *Butler János* gf. által tett alapítványra a kir.

tui sunt omnes. Omnia hic reliquerunt; et ego. (Elköltöztek és engem itt hagytak. Ime meghaltak mindnyájan. Mindenök itt maradt; velem is ugy lesz!) Így fogta fel az életet *Gráven Lajos* vallásos lelke, anélkül, hogy kötelmei teljesítésének buzgalmában, mások lelkesítésében valaha lankadt volna. És jól idézte ama szavakat. Maga maradt *Deregyőben* a régiek közül; mert hát *Petrovics Elek*, a bölcs uradalmi igazgatót és kitűnően képzett gazdát, a szigorúságot szeretettel mér-séklő gazdatisztet és áldott családapát, a *Lónyay-család* meghitt barátját is a *deregyői* sirkertbe kísértük. *Gráven* itt hagytak mindnyájan.

Nem talávn többé magát a csak emlékében élő, régi megszokott körben, élete sem volt többé a régi; hanem száműzött remeteként vonja meg magát kis szobájában s tovább is könyveinek élt, melyeket már most igazán legjobb barátjainak tartott. A hogy öregsége és mindinkább komolyan fellépő betegsége miatt a beregi uradalom igazgatásától megvált, csak sajátos színezetű szobáskájában lehetett őt látni könyvei közt, majd tollal kezében a *Gráven* személyétől elvál-hatatlan nagy karos székben; ha lábai engedték, csak elment lassan, az egykor délceg lengyel ur bottal kezében az ebédőbe, hol tisztelő öreg barátjának, a boldogult *Lónyay Gábornak*, nagyreményű s műveltségével és szívósságával mindenkit lekötélvező derék unokája, *Lónyay Gábor* cs. és kir. kamarás, valamint családi környezete sohasem mulasztották el a nagynevű nagyatyától öröklött igaz tisztelet megújítását. Hiába volt minden; a

Ludovika-Akadémiába első és második helyen bemutatandó közpiskolai két tanulóifjú megválasztása. A kijelölő választmány főispánunk ömeltósága elnökle alatt visszavonulván, rövid vára-kozás után a gyülesteremben megjelent s a pá-lyázó ifjak: *Matterny István* gimn. V. osztályu, *Ochruczy Zoltán* IV. oszt. és *Zatureczky György* szintén IV. osztályu növendékek folyamodását az iskolai bizonyítványok felolvasása végett bemutatta. Az elsőnek említett ifjú szép bizonyítványa éljen-zéssel fogadtatt, *Ochruczy Z.* közepes eredményt mutató bizonyítványa tudomásul vétetett, a har-madik, igen silány, bizonyítványa a nemtetszésnek hangos nyilatkozataival találkozott; minék követ-keztében *Zatureczky Gy.* a pályázók sorából visszalépett. A szavazás megtörénvén, első helyen való bemutatására *Matterny István* 99 szavazattal érdemesítettett, a második sorban történő eset-leges bemutatásra *Ochruczy Z.* 26 szavazatot nyert. Minthogy pedig *Matterny István* életkorának 16-ik évét júliusban betölteni készül: a korengedélynek öfelségénél leendő elnyerése végett s folyamodó érdekében a kir. honvédelmi miniszterhez felter-jesztes intézetetett.

Az 1890 évi I. (a közutakról és vámokról) szóló t. c. 17. §-a alapján ömeltósága a vármegyei szolgálatában álló utbiztosokat ujonnan kinevezte — avval a kikötéssel, hogy a végleges alkalmazást nyert utbiztosok az említett törvény végrehajtása iránt kiadott, vagy ezután kiadandó ministeri utasításokkal megkivánt szakvizsgálatot mulhatat-lanul letenni tartoznak. A járási főszolgabírák utasítottak, hogy kinevezettektől a hivatali esküt átvévé, az esküt tartalmazó okiratokat a vármegye alispánjához nyolc nap alatt juttassák el.

Et — nunc venio ad fortissimum! Követ-kezett a vármegyei önkormányzatnak s politikai szervezetnek a terbe vett államosítás ellenében leendő fentartása mellett állást foglaló és erősen védekező felirati javaslat taglalása. (Megjelent a Zemplén ez évi 10. és 11. számaiban. Szerk.)

A municipálisták (birtokon belől) és a cen-trálisták (birtokon kívül) — habár a feliratnak elvi része a vármegye-fentartók javára már régeb-ban eldöntetett s a javaslat ez alkalommal csak stílárís módosítás tekintetében került tárgyalás alá — mint egy-egy ellenséges tábor állottak szemben. Mindkét oldalon, kivált pedig a nagykaliberű s éles argumentumokkal szerelt tüzéség sorában, élénk harcias kedv uralkodott. Az első bomba a centrálisták részéről dördült el — de a meglepeté-sen kívül nagyobb bajt nem okozott... A konsternált municipálistákat tájékoztatta a vezérkar, hogy az a dördülés csak szalvé-lövés volt; egy felhívó figyelmeztetés, hogy nem mindennapi tárgy (mint az egyik szónok mondotta: „Fidélis szobra, melyet nem lehet székesfehérvári bícskával megfaragni”) van a tanácskozás terén célba véve.

Hosszasan, majd két napig, és széles és mély mederben folyt a vitaközlés árja. Sodró erejével egy-két ponton a mederből is ki-kicsapott. Feszült volt a közfigyelem. A felirat egyes pontjaira be-nyújtott módosítások száma légió — tegyük hozzá: majd minden vonalon vert legió! Sokan a sápadt-képi szónokok közül személyes kérdésben kértek szót. Főispán ömeltósága konciliáló nehéz fel-adatát most is szerencsés tapintattal oldotta meg.

Szükre szabott terünk nem engedi, hogy a pro- és kontra-felzólalásokat ide igtassuk. Kár-potlásul felsoroljuk a pro- és kontra szónokokat az A-B-C. sorrendjének ildomosságával. A felirat ellen foglaltak állást: *Löcherer Andor* és *Enyicskey Gábor*, — mellette kardoskodtak: *Bajusz József*, *Farkas Lajos*, *Fejes István*, *Hamersberg Jenő*,

Gráven élete nem lehetett többé a régi. Egyben maradt hű elvéhez: a régi hűséggel ragaszkodott az őt szinte kedves barátjaul tartó nemes uri csalá-dhoz, s az igaz műveltséggel járó vallásos lel-kület vigaszának tiszta forrásvizével öntöze az említett elhunytak és *Deregyő* földében pihenő családtagok itt maradt gyermekeinek, özvegyeinek a fájdalom lankasztó hevéből bíra hajló emlé-k-virágait. Pedig magának is nagy vigasztalásra volt szüksége.

Helyén volt, hogy *Gráven*, ki 1832-től fogva tekintetett a család legtiszteltebb barátjaul, sőt, jobban mondva, tagjaul, — a magyar uriház félszá-zadnál tovább gyakorolt baráti szeretettel legtovább viszonozza hűségével és a család szellemi és anyagi érdekeinek előmozdításával. 1890. év április 28-án azonban a Litvániából származott és a lengyel forradalom után menekült *Gráven Lajos* ur, ki a mily mértékben lelkesült folyvást a magyar nem-zet ügyeiért, oly nemes büszkeséggel mutatott saját nemzetének, a lengyelnek, hősi erényeire, befejezte tapasztalatokban gazdag, a honvágy szent tüzét egyre ápoló áldásos életét *Deregyőben*, 84 éves korában.

Miként is fogják ezután *Deregyőt* elképzel-ni *Gráven* ur nélkül? A *Lónyay-család* legtisztel-tebb barátját sirassuk-e benne? A szegények iránt nemes szívvel viseltető magyarrá lett len-gyel urat gyászoljuk? A tanulmánygó ifjuság utbaigazító és segélyező atyjáért hullassuk-e könyeinket? A magyar irodalom pártolójáért, a magyar irodalmi és politikai viszonyokat önyel-

Karsa Ferenc és *Lengyel Endre* dr. Az egymást keresztező utvonalknak metszőpontján állott, mint egy *Hercules* — me *Herkule!* — *Vékey Gedeon* tisztí főügyész, alapelvét ezzel a mondással kör-vonalozván: „Fortiter in re — suaviter in modo!” amit gondolom, így lehetne szabadon magyarrá fordítani: „Üsd a fejt — hogy meg ne sántuljon!”

Az elfogadott módosítások nem gyengítették a felirat erejét, csak a mérges fogait szedték ki annak — és a szerkezet eleganciáját fokozták.

Alispánunk évnegyedes jelentéséből kiemel-jük, hogy a vármegyének közpénztárai megviz-gáltatván, azok mint mindig, ugy most is kifogás-talanul rendben találtattak. A gyámpénztári tartal-ék alap, mely az árvaszéknél alkalmazott V. ülnök javadalmazását eddig fedezte, kimerülvén, a házi-pénztár pedig kellő felesleggel nem rendelkezvén: indítványozta a jelentés, hogy a vármegyei mér-tékhiitelesítő alapon kezelt közel 3000 ftnyi kész-letből 2000 ft fenti célra a házi pénztárnak köl-csönöztessek. Ez indítvány a kereskedelmi minis-tertől várt jóváhagyás reményében elfogadtatt.

— A mezőgazdasági kilátások kedvezők, a növény-zet szinte tulságosan buja. Vármegyénk alsó vidé-kén a szarvasmarhák között ismét mutatkozik a száj- és körömfájás; Terebes vidékén pedig egyes ménesekben a takonykór jelenkezett, minék követ-keztében a szomszédos községek loállományát nagy baj fenyegeti. A vészes kör tovább terjedésének megakadályozása, ugyszintén Terebes, B.-Ujlak, Cselej, Hardicsa, Kelecseny, Lasztóc s a többi község loállományának megvizsgáltatása és a leg-erélyesebb óvintézkedések megtétele végett sür-gős jelentéstétel kötelessége mellett *Viczmány Ödön* főjegyző elnökle alatt az ujhelyi és gálszécsi járások főszolgabírái, ugyszintén *Nagy György* vár-megyei tb. állatorvos a helyszínre kiküldettek; továbbá utasítottak a járási főszolgabírák, hogy a községi méneseket ugyanezekre a körülményekre való tekintettel haladéktalanul vizsgáltassák meg s észleleteikről és tett intézkedéseikről az alispán-hoz sürgős jelentést tegyenek; végül felhívtak a járások főszolgabírái, hogy a községi előjáróságok-at az idegen helyekről vásárolt lovak rédiáinak lelkiismeretes és pontos átvizsgálására jelentéstétel kötelezettsége mellett sürgösen utasítsák. — Fel-említette az alispáni jelentés azt is, hogy főispán ömeltóságának vezetése mellett e hónap elején, S.-a. Ujhely város közigazgatási érdekeinek kép-viseletében, küldöttségek jártak a ministerelnöknél s egyes szakministereknél. Mindennü nyájas és reménnyel kecsegtető fogadtatásra találtak. Indít-ványozta, hogy főispán ömeltóságának ebbeli fá-radozásáért köszönet szavaztassék. (Helyeslő éljensés)

Szapáry Gyula gf. m. királyi ministerelnök leirata, melyben a kormány megalakulását tudat-ván abbéli várakozásának ad kifejezést, hogy a törvényhatóság az ujonnan kinevezett ministeriu-mot hazafias készséggel és erélylyel fogja támo-gatni, éljenséssel fogadtatt s elhatározottat, hogy ugy a beköszöntő ministerelnök és kormány, mint a kormányzástól megvált ministerelnök, *Tisza Kálmán*, feliratilag üdvözöltessenek

(Vége köv.)

Vármegyei ügyek.

Ajvárm. közegészségügyi bizottság S.-a.-Uj-helyben f. hó 20 án tartott alakuló közgyűlésén el-nökké dr. *Andrássy Sándor* gf. ot, jegyzőjévé *Margita József* dr.-t választotta meg egyhangulag.

Az ujoncozás eredménye vármegyénk terü-

vén ismertető lengyel íróért boruljon-e gyász a boldogult nemes elveinek aranytiszaságát hu-zamos ideig közelről szemlélő ismerőseire? Igazán nehéz volna egy rövid emlékeztetben jellemzőleg végig elmondani! Lebegjen áldás dicső emléken annak, kit *április 29-én* helyeztek el diszes érc-koporsóban a *deregyői temetőbe*. Körülkerített sírjának állítandó emlékjele pedig tanítsa meg az utókort is a szeplőtelen hazaszeretetre! A boldo-gult sírjára a *Lónyay család* számos tagja koszo-rukat küldött. Az életében tisztelt „*Gráven bácsi-jokról*” az elválás órájában sem feledkezhtetek meg. A temetést *Schieder János* butkai plebános vé-gezte *Szerdahelyi János* málcái lelkész és *Gerich Gyula* butkai káplán segédkezése mellett, gyász-beszédet pedig *Baritsko Endre* hegyii lelkész tar-tott. A *Requiemet* pedig *május 3-án* *Hegyiben*, melyhez a *deregyői* főkegyház tartozik, jóval a temetés után érkezett *Fasslavszky Sándor* szeren-csi lelkész végezte lelki üdvéért a megboldogult-nak, kihez őt a hálás tisztelet és szeretet szálai fűzték. Az ünnepies sz. miseáldozat bemutatá-sánál jelen voltak *Deregyőből*: *Lónyay Gábor* édes anyjával, ösv. *Lónyay Ödön* nével született *Pázmány Vilmával* és ösv. *Petrovics Elek* nével. Az uradalmi tisztí karból megjelentek: *Fűsössery Lajos* és *Schmidt Géza*. — A gyászszertartás után *Deregyő* ura sz. misealapítványt tétetett, hogy az ő jó *Gráven bácsijokért* évenként a hegyii r. k. templomban nagymise legyen a halálozás évkor-dulati napján. Valóban, ez a kegyelet nyilatko-zásának legszebb, de egyszersmind leghasznosabb,

Folytatás az 1-ső mellékleten.

letén, mint az alispáni jelentés mondja, nem volt kedvező. A megvizsgáltaknak csak egyötöd része találtatott alkalmasnak katonai szolgálatra. Megvizsgáltatott 5113 egyén, besoroztatott 922. Aránylag legjobb volt az eredmény a szerencsi-, legsilányabb a szinnai járás területén. Szokatlanul jó eredmény mutatkozott a tokaji járásban, szokatlanul rossz a n. mihályiban. A járási eredmények átnézetét következő percentuáció mutatja: a megvizsgáltak közül alkalmas volt a szerencsi járásban 26%, az ujhelyiben 25%, a tokajiban 22,5%, a bodrogköziben 21%, a gálszécsiben 19%, a n. mihályiban 16%, a homonnaiban 11%, a sztropkaiban 10,5%, a szinnaiban 8%.

Az inséges bizottság főispán óméltóságának elnöklete alatt folyó hó 20-án délután tartott ülésében elintézte a kiosztott pénzbeli adományokról szóló és számvevőileg felülvizsgált számításokat, egyszersmind örömmel vette tudomásul óméltóságának abbéli kijelentését, hogy az inség vármegyészerte megszűnt s a nyújtott anyagi segítség a közükségeket annak idején elegendőképpen fődözte. A bizottság egy-két elintézésre váró számadási kérdés megoldása után küldetéséről a törvényhatóságnak legközelebb számot ad s megbízatását leteszi.

Mennyi a restánia? A számonkérő szék főispán óméltóságának elnöklete alatt f. hó 20-án d. u. 4-kor tartott ülésében vette bírálat alá a vármegyei egyes hivataloknak ez évi febr. hó 1-től apr. hó 30-ig terjedő tevékenységét. Minden tekintetben fokozott munkásság mellett tanuskodik a következő eredmény: az alispáni hivatalban 6958 ügydarabból hátrálékban maradt máj. hó 1-én 210 db a tiszti ügyészséknél 1568-ból 67; a vármegyei pénztárban 1898-ból 18; a számvevőségénél 1231-ből 129; a levéltárban 460-ból semmi; az orvoskéknél 5271-ből 697; az államépítészeti hivatalnál 615-ből 101; a szerencsi szbirói hivatalban 2689-ből 59; a tokajinál 2522-ből 41; a bodrogközinnél 3115-ből 162; az ujhelyinél 4262-ből 129; a gálszécsinnél 1799-ből 33; a n. mihályinál 2083-ből 23; a varannainál 1974-ből 34; a homonnainál 2065-ből 17; a sztropkainál 1028-ból 1 semmi; a szinnainál 1092-ből 8; a vármegyei főorvosnál 238-ből semmi; tehát az összes restánia: 1728 db.

A belügyminiszter elrendelte, hogy a vármegye területén lévő póstagalambok összeírassanak.

A belügyminiszter megengedte, hogy a homonnai ref. egyház, épülő temploma javára, az egész ország területén három hónapon át könyöradományokat gyűjthessen.

A belügyminiszter meghagyta a hivataloknak, hogy ajánlva csak olyan levelek tehetőek postára, a melyek vagy pótolhatatlan okiratokat, vagy határidőhöz kötött sürgős ügyeket tartalmaznak, ellenkező esetben 10 kr. portóval fognak megrovatni.

A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a vármegyének ipariskolái alapjából 200 ft a gálszécsi, — 120 ft a tokaji, — 90 ft a s-pataki, — 200 ft a homonnai és 300 ft a nagy-mihályi iparos iskoláknak segélyképen kifizetessék.

mert a boldogultnak szent emlékét őrző s boldogságát előmozdító jele akkor is, midőn a kegyelet hangja a még most gyászoló sereg ajakán végkép megszűnik.

Boldog, s talán honfiai érényeinek jutalmul tekintheti a szerencsés körülményt azon uri család, mely oly önzetlen baráttra akadt, mint Gráven Lajos volt; de hontalansága mellett, melynek keservét csak a nemesen gondolkozó Gráven érezte legjobban, boldog sok tekintetben azon menekült is, ki második hónap oly körben találta fel, mint a Lónyay család volt. Valjon Gráven, a halotti szentségek ajtatos felvétele után az örök béke közös honába távozó, feltalálta-e a vesztett haza fájdalmaiktól zaklatott lelkének tengerén ama tisztos körben a földi boldogságot, ki a megmondhatója? Zárkozott élete, multjának rendszeresen folytatott titkolása, nőtlen életsorsa s a könyvekben szerzett öröme, bizony, meg nem felelhetnek a feltett kérdésre. Valjon a nemes uri család boldogsága napjairól beszélhetett-e Gráven személynének körében való bírása által, arról az unokák kegyelele, mint az öregek megkülönböztetett tiszteletének öröklött nyilvánulása, csak a legkedvezőbb feleletet sejteti velünk. A kitünő ítélettel és irodalmi műveltséggel birt öreg Lónyay Gábor a 30-as évektől kezdve haláláig irt gyakori, igen hossza terjedő leveleiben Grávennek „igaz tiszteletű öreg barátja“ Lónyay Menyhért gróf Grávent „kedves barátjának“ nevezi; Lónyay Ödönnek, gróf Pálffy-Dann Lipótnak, Petrovics Eleknek a mi

Hirek a nagyvilágból.

Umberto olasz király és Carnot francia köztársasági elnök találkozni fognak.

Bismarck hg. Henry de Houx olasz hírlapíró előtt a többek közt így nyilatkozott: Nincs többé jogunk idegen területre, a mi hazánk teljes... Meg fogok halni boldogan, hogy hazámat helyreállítottam és a német népből egy erős és nagy nemzetet csináltam. Hogy Németországot megteremtsem, viseltem háborút; és mert szeretem a békét, szövetségeket kötöttem, hogy Németországot megtartsam sértetlenül, megtámadhatatlanul.

A Panicza pör. Az összeesküvő bolgár katonatisztek bűnyegét már napok óta tárgyalja a hadi törvényszék Szófiában. Panicza őrnagy, az összeesküvők feje, előreláthatólag halálra fog ítéltetni.

Hirek az országból.

A királyné gyászja. Thurn-Taxis Heléna hercegnő, Miksa József bajor királyi herceg leánya, királynéknak testvérnéje, egy operáció következtében meghalt. Az udvari gyász a hercegnőért Mária Valéria főhercegnő esküvőjének bekövetkeztéig fog tartatni.

Szalavszky Gyula, Nyitra vármegye főispánja, első államtitkárrá nevezetett ki a belügyminisztériumhoz.

A vasárnapi munkaszünet törvényesítése. Baross Gábor, kereskedelmi miniszter a képviselőháznak f. hó 17-én tartott ülésén benyújtotta az ipari munka vasárnapi szüneteléséről szóló törvényjavaslatot, mely tárgyalás végett a házközigazgatási bizottsághoz utasított.

Rablógyilkosság. Kornis Ferenc nyiregyházi volt kir. törvényszéki elnököt, a tisztaeszlári pörből ismeretes kitünő jogászt, f. hó 17-én este tiszabüdi házában (Szabolcs vármegye) hattagu rablóbanda rohanta meg, kifosztotta és a ház urójának nagybátyját, a nyolcvan éves Dugály-t, kegyetlenül legyilkolta. Hajdu-Bézsörményből f. hó 22-én jelentették, hogy Missural, debreceni csendőrfőhadnagy a haramiakat kézrekerítette. A rablógyilkosok Illay-áról és Munkácsról kiszabadult gonosztevők, névszerint: Csukl Pista, Sövényi János és Tatkó Bandi.

Aradon, folyó évi augusztus 2-án nyitja meg Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter az Alföldi és Délmagyarországi általános kiállítását, mely Aradváros és a vármegye pártfogása alatt rendezetik. Összesen tizenhét épületből fog állani a kiállítás telepe, melyet villamos fényvel világítanak meg esténként. Állatkiállítása löversenyvel és állatvásárral lesz összekapcsolva Borkiállításán a fillokszera által fenyegetett hírneves aradhegy-aljai borok gazdag gyűjteménye mutatják be. Lesz régészeti és művészeti tárgyak és szabadságharcú ereklyék kiállítása is. A kiállítás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A kiállítással kapcsolatban lesz az aradi tizenhárom vértanu szobrának leleplezése. Az a közönség, mely az idén a nyári szünidőt belföldi utazásra szánja, helyesen teszi, ha a marosparti szép várost keresi fel, mely nagyvárosias jellegénél fogva alkalmas nagyobb számú idegent is kényelmesen ellátni.

A bécs-berlin-hamburgi kirándulás meghívója szerkesztőségünkhöz beüldetvén, közzéteszük, hogy a kirándulás f. évi július 10—21 tervezetik. A részletek iránt tájékoztatással szolgál Dolinay Gyula (lakása: Budapest, kecskeméi utca 13 sz.) Pánszlávok diadala. A dunáninneni ág. ev

kedves elhunytunk csak „kedves Gráven bácsija“ volt, mely megszólítás már egészen szokásossá vált a Lónyay-család ifjabb tagjainál is. Ez alkalommal nem célunk azon nagyszámú levelekre hivatkozni, melyeknek minden sora a Lónyay-ház meleg barátságát hirdeti Gráven iránt. Felépése ugyan midőn „álláspontját“ védte, gyakran nyers és szigorú, a személyek méltósága és magas kora legkevésbé voltak akadályai felfogása nyilvánításának: bátorsága és nyílt fellépése korlátokat nem ismert, ha az igazság védelméről, a család javának előmozdításáról, a nevelés célszerűségének megkedveltetéséről volt szó. A lármás Gráven urat azért még a szende, művelt urnók is szerették; mert dörgő hangja az igazság és méltányosság követelményeinek tolmácsa volt legtöbbször. Ilyen volt a Lónyayék kedves barátja.

Nem csoda, hogy olyan volt, hiszen az ifjabbak már Deregnőben mind szeméi előtt cseperedtek föl. De jelesek lehettek lelkének sajátjai, hogy Deregnőbe jövevelekor az öreg Lónyay Gábor (persze akkor még fiatal ember volt), barátságával ajándékozta meg. Magas uri családból való származása mellett mindenesetre meg volt benne a szellemi erő és ügyesség, mely legszebb ajánló levele volt, hogy a jeles család barátjának fogadja. Elég az hozzá, hogy az a fiatal lengyel ur Deregnőben otthonára lett.

Paszlavszky Sándor.

— Folyt. köv. —

egyházkerületben f. hó 20-án hirdették ki a püspökválasztásra vonatkozó szavazatok eredményét. E szerint a pánszlávok jelöltjére, aki Baltik Ferenc, lipótó-szent miklósi pap, esett 63 szavazat; Trsstyénszky Ferenc, a magyarérmelmű egyházak jelöltje, csak 32 szavazatot nyert.

Különlélek.

Tisztelt olvasóinknak s kedves munkatársainknak boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk!

(Személyi hírek.) Vörös Sándor, ministeri osztálytanácsos Budapestről, pár napot töltött S.-a. Ujhelyben s a kir. pénzügyigazgatóságnál megvizsgálta az állami egyenes adók könyvelését és kezelését. — Füzesséry Tibor dr. földink, jelenleg beegészszázi kir. törvényszéki aljegyző, Budapest f. hó 12-én az ügyvédi vizsgálatot kitünő eredménnyel letette. — Galacz János, kereskedelmi ministeri tanácsos e napokban beutazta a Bodrogközöt, hogy a szabályozó munkálatokat megtekintvén személyes tapasztalatok alapján adatokat gyűjtson a Fráter Sándor-féle ösmert felebbezés elintézéséhez. — Uj doktorok Margitai József főispáni titkár és Atányi József, a varannai járás ifju szolgabírája, tisztelt barátaink, Budapest f. hó 22-én a jogtudori harmadik szigorlatot is igen jó sikerrel letévén, tegnap az egyetemi tanács által doktorokká avattattak. A babérhoz mindkettőjüknek sok szerencsét kívánunk! — V. Krüsselyi Bálint jogtanárt, kitünő munkatársunkat, M.-Sziget város választó közönségének egy igen tekintélyes része polgármesterré kívánja megválasztani. — Vonatovics Béla s.-a.-ujhelyi, ugyszintén Kleiszl Ambrus homonnai lakosokat a belügyminiszter a magyar állam polgárai közé felvevén, részükre a honosítási okiratot leküldötte.

(Széphalom ünnepe.) Az irodalom terén valóban nagy reformátornak, az új eszmék bátor hirdetőjének, s minden téren az újítás mellett igazgató költőnek és íróknak, Kasinczynak, emlékeztet ezidén május hó 18-án, már harmadizben ünnepelte meg a sárospataki főiskola és az ujhelyi gimn. növendéksége, élén a tanár-karral, az egykori Bányácskán, melyet a költő után ma már Széphalomnak nevez a politikai geográfia. A lélekemelő, minden ízében sikerült ünnepséggé lefolyásról tudósítók a következőket írja: Pontban 9 óra-kor a s.-pataki főiskola rázendítette az „Isten áld meg“ himnuszot precizitással, lélekemelően, melynek elhangzása után Ballagi Géza dr. a pataki főisk. igazgatója röviden, de a töle megszokott találó vonásokkal vázolta a Szechenyi, Deák és Kossuthi teremtette korszakot, melynek előkészítője a nagy Kasinczy volt; egyuttal megnyitottak nyilvánította az ünnepséget. Most Veress Ferenc, pataki tanítóképző tanár vette át a szót, ki Kasinczyról tartott nagy gonddal és sikerülten összeállított beszédet, melynek végétével az ujhelyi gimn. énekkara kezdte énekelni azt a lelket igazán megragadó, kellemes és friss csengésű melódias dalt, mely így kezdődik: „Dicsőit léged“. Elhangzott a dal, hogy újra a szó hangozzék fel. Ballagi a pályadíjat nyert dolgozat címét, (Adassék elő Kasinczy viszonya Kisfaludy Károlyhoz és köréhez) és szerzőjét Szathmáry József IV. éves t.eo-lógust mutatta be a közönség éljenzése között, s egyuttal átadta neki a tudós akadémia 10 db aranyát. A magyar nyelvben és irodalomban legszébb sikert tanusított gimn. tanuló Kérészy István, pataki gimn. igazgató mutatta be Kallassay Sándor VIII. oszt. tanuló személyében, ki 5 dr. aranyat nyert. Ugyanezt tették Dezső Lajos pataki tanítóképző- és Ormándy Miklós dr. ujhelyi gimn. igazgatók. A tanítóképző intézetből nyertes lett Sarudy Ottó (az ujhelyi gimnázium volt növendéke) III. éves tanító-jelölt; a helybeli gimn. ből pedig Kruczik Béla IV. oszt. tanuló. Mindkettő 5—5 db. aranyat kapott. A jutalom kiosztása alkalmával minden egyes igazgató buzdította a növendékeket a magyar nyelv ápolására. Mondhatni ez képezte legkimerítőbb és meghatóbb pontját az ünnepségnak valamint a „Fel, fel, istenhez fel“ kezdetű dal, melyet a pataki tanítóképző intézet énekkara adott elő. Bajuss, pataki jogász verve-vel szavalta Szathmáry József 5 arany pályadíjat nyert ódáját „Kasinczy szelleméhez“, melyet ének követett és a záró-beszéd Dezső Lajostól. Midőn az ünnepség lefolyásáról ezekben számot adunk olvasóinknak, el nem mulaszthatjuk, hogy úgy a pataki mindkét intézetet, mint az ujhelyit is, a nekik méltán kijáró dicsőretil és elismeréssel ne illessük; de egyuttal fájdalommal tapasztaltuk, hogy az ujhelyi közönség távollétével tündökölt, mintha csak afféle hétköznapi tényről és nem egy lelket nemesítő, hazafias ünnepről lett volna szó! Vagy talán már kihalt belőlünk minden szép, jó- és igazért való lelkesülés? Az eszme egyáltalán nem vonz már, csak az anyag? Szegény Kasinczy! Látod-e, mi lett Ujhely impozáns tüntetéséből rövid 3 év leforgása alatt? Hideg közöny.

(A diák majális.) Mint lapunkat értesítik, lázas szorgalommal foly az előkészület az ugynevezett

diák-majális-ra, mely jun. hó 4-ikén lesz a *Torssáson*. Halljuk, hogy a buzgó rendezőség nem kimél semmi áldozatot, csak hogy a mulatság minél fényesebben sikerüljön. És fog is sikerülni, mert, ami nagy örömkre szolgál, eddig nem tapasztalt érdeklődést tanúsít közönségünk e mulatság iránt. Mindenféle kényelemlől, látni és élveznivalóiról bővíben gondoskodott a rendezőség. Különböző tájékoztatásul, a *Meghívó*-ból hadd álljon itt a következő kivonat: „Tánc-szünetek alatt a gimn. ifjuság énekkara hangversenyt rendez. Műsora: 1. „Induló“ Zsaskóvicsky F. től. 2. „Napkelet“ gyermekkar. Zs. F. től. 3. „Cigányok kardala“ Verdi „Trodabour“ op.-ból. 4. „Népdalok“. 5. „Éji szállás Granadában“ Kreutzertől. 6. „Kossuth induló.“ Kuharik Béla IV. oszt. és Erényi Nándor II. oszt. tanulók szavalnak. A játéktéren különféle mulattató játékok rendeztetnek. Este tűzijáték. Vendéglétszól, cukrászról és kényelmes lombsátorról a táncolók számára gondoskodik a rendezőség. Omnibuszok a „Magyar Király“ és a „Vadászkürt“ vendéglétszól indulnak, *menetdíj 10 kr.*, a *Játékok célra.* Akik tévedésből meghívót talán nem kaptak volna s erre igényt tartanak, mindazoknak szives készséggel szolgál tisz. *Fekete Fiedel* tanár, aki eddigelé már, mint halljuk, 1500 példányt expedíált szét Ujhelybe és a vidékre.

(Eljegyzés.) *Bodnár Ernő*, abauj-tornavármegyei főszolgabíró, Kozmán f. hó 26-án, vagyis holnap vált jegyet *Vicsmándy Mariska* kisasszonnyal, Vicsmándy Viktor kozmai földbirtokos bájos és művelt leányával.

(Kinevezés) *Hatvány László*, ujhelyi kir. törvényszéki joggyakorló, ugyanoda aljegyzővé neveztetett ki.

(Az időjárás) kezd nyári jelleget ölteni. R. hőmérője délutánonként, árnyékban, 20—22 fokot mutat. A tegnapi szeles idő nagy port vert föl de a hőmérő állásán alig okozott változást.

(Pósta ügy.) Az ujhelyi póstahivatali helyiség kérdése hosszas vajadás után immár végképen eldőlt. A pósta és táviró igazgatóság *Erach Samuel*-lel, mint legelőnyösebb ajánlattevővel, kötötte meg a szerződést, mely a kereskedelmi minister által is jóváhagyatott. Eszerint a pósta-hivatal jövő 1891. július havától kezdve a *sárda-utcában* lesz. Akkorára az ottani épületet természetesen megfelelőleg átalkítják és ki is bővítik.

(Kisdedovó építés.) Ujhelyben, a Barátszeren létesítendő kisdedovó felépítése céljából a f. hó 22-én megtartott versenytárgyaláson *Háber Gyula* építész 10%, *Friedrich Antal* vállalkozó 9 1/2% és *Láng Nándor* építész 9% árfelemelést kértek. A mennyiben az először hirdetett versenytárgyaláson az árak magassága miatt ajánlattevő nem jelentkezett, csaknem bizonyos, hogy most a város *Láng* ajánlatát fogja elfogadni.

(Segédjegyzői állás.) A rákóczi körjegyzőnél egy segédjegyzői állás, mely teljes ellátással és 10—12 ft. havi fizetéssel díjaztatik, azonnal elfoglalható.

(Halálozások.) *Zombory Arday Jenő* pénzügyigazgatósági hivatalnok f. hó 17-én Ujhelyben, hosszas szenvedés után tudósorvadásban meghalt. Temetése hivataltársainak teljes részvételével másnap ment végbe. — *Koháry Antal* m. kir. államasuti ellenőr és gyermeke: *Koháry Margit*; öz. *Klimó Menyhért* szül. *Bodó Cecília*, mint édes anyja; *Klimó Irma* férj. *Szentmihályi Lalosné*; *Klimó Gizella* férj. *Szent Imrey Mihályné*; *Klimó Sándor* és *Klimó Menyhért* testvérek; továbbá sógorai és számos rokonai nevében szomorodott szívvel jelentik forrón szeretett nő, a jegyobb anyja, gyermek és testvér, *Koháry Antalné* szül. *Klimó Róznak*, folyó évi május hó 13-án reggeli 3 óraker, életének 30-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hamvai f. évi május hó 14-én d. u. 5 óraker a róm. kath. hitvallás szerztársaság szerint fognak a helybeli sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szentmise áldozat május hó 16-án reggeli 9 óraker fog az Urnak bemutatni. Béke poraira!

(A »Zemplén« fekete táblája.) Ujhelyben, hol a város atyáinak körültekintő figyelme, jó akarata, buzgósága oly sok irányban kiterjed, annyiféle eredményt tud produkálni (?-szerk.) legaktuálisabb, közös érdekünket a legérzékenyebben érintő kérdések egyikének megoldásáról felejtkeznek meg. Ujhely legnagyobb nyomorúsága ez uraim: az *ivó-víz* kérdése. Napról-napra erőzzük e bajt, panaszkodunk, kérünk: eredmény semmi. Ha már rá ér a magisztrátus piacot áthelyezni, rendezni, korzót építeni, ugy kérve kérjük, hogy törődjék ezzel a dologgal is, amely hogy miért alábbvaló emezeknél — felesleges elmondani. — *ösl.* (Az ivóvíz kérdésének megoldása nem az előjáráságon, hanem a város közegészségügyi bizottságán mulik, — tehát ott lánssanak serény munkához! Egyébként cikkirő megnyugtatóra ígérjük, hogy ezt az ügyet *skontrobán* tartjuk. *Szerk.*)

(Zemplén tanítósa) f. hó 28-án Sárospatakon rendez évi közgyűlést tart. Tudvalevő dolog, hogy az effajta gyűlések a tanügy mezéjén csak ugy termik meg a kívánt gyümölcsöt, ha azok elég látogatottak. Pedig ez vármegyénkben még

amiatt is nagy akadályokba ütközik, hogy a vármegye hosszan elnyúló alakja gyakran jó megszire veti az illetők lakását a közgyűlés helyétől, s így az oda- és visszautazás a tanító szerény jövedelmének nagy terhére esik. Ezen anomália sokban hátráltatja a tankerületi gyűléseknek kellő sikerrel való működését és zsbabasztja az egyesületi életet. Ennek megszüntetéséről a tanügy javára az 1872. évi szept. 2-án kelt miniszteri rendelet 9-ik pontja értelmében akkét van intézkedve, hogy a *község a tanítót ily alkalommal utiköltséggel és napidíjjal köteles ellátni*. Hanem ennek a rendeletnek is az életbe való átvitele megszámlálhatatlan sok okból gyakran igen nehézkes s a legtöbb esetben jámbor óhajítás marad. Ez okból indulva ki a varannai közs. isk. tantestület kérelemmel járult *Füzeses György* főszolgabíróhoz, hogy járásában ez anomálián határozott utasítás által segítsen. A buzgó ügyzeretéről vármegyeszerte jól ismert főszolgabíró teljes készséggel, sürögösen és szigorúan utasította a varannai járás területén fekvő községek előjáróit, hogy a s.-pataki közgyűlésre készülő tanítóknak az ilyen alkalomra rendeltileg szabályozott költségeket multhatatlanul s kellő időben átszolgáltassák. Varannó példáját kövessék a többi tantestületek is!

(Jégverés) *Virava* községből k'ssé megkésve jelentik, hogy ott és a szomszédos falvak határában f. hó 13-án nagy jégese volt s a növényzetet, főleg *H. Zbojna* és *Z. Zbojna* vidékén, erősen megromogta.

(Révész Imre) több szülő kívánatára tartalmazta táncvizsgálatát a „*Diána*“ nagytermében. melyre a táncművészet barátait is tisztelettel meghívja. Belépő-díj személyenként 50 kr. Kezdeté pontban 7 óraker.

(A befőzött gyümölcsöknek) tudvalevőleg igen nagy ellensége a penész, annyira, hogy bármily gondosan bekötözik is az üvegek száját, a levegő bejutása következtében a befőzött gyümölcsöknek gyakran felét tönkre teszi a penész, melynek csirái a levegővel bejutnak. A romlási csiráknak a befőzöttékben megölésé végett a gyümölcsöt a cukorszorpbé rakás után még r'ndesen kifőzik. Itt, ha a főzés kellő ideig történik, niba nem csuszhat be a kezelésbe, mert a főzés által a penészcsirák csakugyan megsemmisítetnek. Hogy azonban a gyümölcs a levegővel bejutható penész és erjesztő gombák romboló hatásától is megoltalmaztassék, el kell azt a levegőtől zárni. Az elzárásnak legelterjedtebb módja tudvalevőleg az üvegeknek marha-hólyaggal vagy pergamen papírral való bekötözésében áll. E mód azonban egyáltalában nem nyújt tökéletes biztosságot. Egy német gazda azt ajánlja, hogy a befőzött üveget felfőzés után annyira töltsük meg, hogy körülbelül egy cm. széles hézag maradjon vissza. Ezután pedig olvaszunk fel sárga szurkot s egy evőkanálnyit öntsünk mindegyik üvegbe. A szurok a felületen marad, s az üveg tartalmának lehülése után megmered és egy levegő által teljesen átjárhatatlan réteget képez, mely alatt a gyümölcs felhasználásakor az üveg száját csak egy forró vízbe mártott ruhával kell körülcsavarni. A szurok-réteg széle feloldatván, a többi még merev rész könnyen kivethető. Ezen eljárás mi is megpróbáltuk és kitűnőnek találtuk, csak hogy mi a szurok helyett a sokkal kényelmesebben kezelhető és sokkal tisztább paraffint használtuk, mely az elzárást épen oly jól teljesíti, mint a szurok. »Gyakorlati Mezőgazda.«

Irodalom.

A »*Vasárnapi Ujság*« május hó 4-iki száma a következő tartalommal jelent meg: *Stoczek József*. (Arczképpel). — A vércseiu. Költemény Fejes Istvánról. — Horatius és Kazinczy. *Irtá Beothy Zsolt*. (A magyar tud. akadémia nagygyűlésén tartott felolvasása). — Világfelfordulás. *Verne Gyula* regénye. — Panorámák a lipótvárosi bazilika tetejéről. *Dr. Csapody István* től. *Dr. Téry Ödönnek* a lipótvárosi bazilika tetejéről. *Dr. Csapody István* től. *Dr. Téry Ödönnek* a lipótvárosi bazilika kupolájáról és a miniszterelnöki palotából felvett 3 fényképpel). — A londoni óriás torony. (4 rajzzal). — A Zöld Marci fazékvásárlja. — *Stanley Londonban*. (Ké képpel: 1. *Stanley* a mint felolvasását tartja a londoni földrajzi társaságban május 5-én; 2. A hallgatóság az *Albert-Hall* teremben.) *Harcz* a törpék országában, *Stanley* utazásából. (Képpel: *Dr. Parke* kiszívja a mérget *Stairs* hadnagy sebéből. — A fotográfáról. 1851-től maig. (4 képpel.) *Schmidt Sándortól*. — A műkedvelő-fotográfiai kiállításból. (6 képpel: 1. *Kossuth Lajosnak* 1851-ben Éjszak-Amerikában készült daguerrotyp képe. 2. A *Krepatura-völgy* az erdélyi *Kárpátok*-ban. 3. *Római aranybányák* a *Csetátye-hegyen*, *Verepatakon*. 4. *Magyar királyi testőr*. 5. A *számbéki templom*. 6. *Pulszky F.* 1851-iki daguerrotyp-képe). — A magyar tud. akadémia nagygyűlése. Irodalom és Művészet. — Egyletek és közzintézetek — Mi újság? — Halálozások. — Szerkesztői mondani való. — Képtalány. — Sakkjáték. — Heti-naptár.

A »*Képes Családi Lapok*« 21-ik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Egy szép hyéna. (Eredeti regény a »*Képes Családi Lapok*« számára. Folytatás.) *Tolnai Lajostól*. — A nő. (Költemény.) *Incedy Lászlótól*. — Bűnhődés. (Elbeszélés. Folytatás és vége.) *Szerlemhegyitől*. — A vesztéségről. (Pasteur közleménye után a »T-K.«) — A sorsüldözött család. (Regény az életből. Folytatás.) *Palóty Ákostól*. — A kitagadott. (Rajz.) *Kövr Ilmától*. — A szarvas koponya. (Elbeszélés. Folytatás és vége.) *Angolból fordította: K. Beniczky Irma*. — Mindenféle. A hét tükre. (Csevegés.) *György lovatól*. *Képeinkhez*. Művészet, Hymen. *Képeink: Urváry Lajos* t. — *Stoczek József* t. — *Pünköszi róza*. — *Krisztus* az irástudók között. — *Regény-melléklet*: A váltóperek háza. (*Surrenden Court*.) *Irtá: Quida*. *Angolból fordította: Kalniki G. M.* (65—80. oldalig). — *Melléklet: »Hölgyek Lapja.«* (Divatképekkel.)

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Nyilvános köszönet.

Kedves kötelességet teljesíték, amidőn mindazoknak az általam mélyentisztelt vármegye-bizottsági tag uraknak, kik a f. évi május hó 20-án tartott választás alkalmával a *Buttler János*-léle alapítványi helyre a *Ludovica* akadémiába pályázó *István* nevű fiamra szavazni és ötet becses szavazataikkal első sorban oda bemutatni méltóztattak, családom s magam nevében ezuttal is leg-hálásabb köszönetet mondok.

S.-a.-Ujhely, 1890. évi máj. hó 24-én.

Matternyi József.

TANÜGY.

A kegyes-tanítórendiek Zemplénvármegyében.

XV.*) *Hudra János* k. r. tanártól.

Ily nehéz és kellemetlen előmunkálatok után jul. 29-én ünnepeisséggel teszik le az épület fundamentomát. Örül az egész város, örülnek a munkások, kiknek e fontos nap emlékeztetere jutalmakat osztanak; de a nyert jutalom csak arra szolgál, hogy felhagyva a munkával, maguknak vig és gond nélkül való napot teremtsenek. De százsoros volt az öröme *Sivulsky*-nak és a tanári karnak, kik végre megvalósítva látták már a közel jövőben, mit eddig csak ábrándképnek tartottak. Előttük áll vala már a képzeletben a *Múzsák* fényes csarnoka, melynek falai messze vidéknek fogják hirdetni a tudományok bajnokai által fennhangoztatott üdvös ígéket. De itt is bebizonyodott az arany közmondás igazsága: »Homo proponit, Deus disponit.« Sok ideig kellett még várni, míg az ige testté lön. Egy teljes évtized nehéz küzdelmeit kellett átélni, míg a város és a vármegye nemes ifjusága átélheté az új intézet küszöbét. Mindezt előre nem látva, nem az igazgatón mult, hogy intézetünk hánykodó hajója oly hosszu időn át bolyongott a végtelen vizeken s ki nem köthetett az óhajtott révparton. Majd sürgetőleg, majd kérésleg mozgata *Sivulsky* az ügyet felsőbb helyen; de életében azt sem tudta elérni, hogy az építésre szükséges pénzüsszeget utalványozták volna.

E helyett hol az egyik, hol a másik kiküldött jelenik meg *Ujhelyben*, de mindig csak a módozatokról — de *lana caprina* — folytatnak üres tárgyalásokat. *Sivulsky* kezdi türelmét veszíteni s nem annyira neki, mint a tanárikar és a nagy közönségnek szolgál öröme *Öfelsége* legmagasabb kegyének nyilvánulása, mely szerint 1812. ápril 14-én *Sivulsky* a magyar ifjuság nevelése körül szerzett kiváló érdemei elismerésül nagy aranyéremmel lett kitüntetve¹⁾, melyet a vármegyei alispán, *Horváth László*, a tanárikar, az ifjuság és diszes közönség jelenlétében lelkesítő és hazafias beszéd kíséretében nyújtott át az ünneplőnek jul. 7-én²⁾: »*Vanitas vanitatum et omnia vanitas.*« A fő dolog, amin *Sivulsky* lelkenek egész erejével csüggött, ha nem is ad *Graecae Calendas*, de mindenesetre hosszu időre elodáztatott. *Ködfátyolkép* gyanánt tűnik el a remény, hogy az igazgató és a tanári-kar minél előbb megünneplhesse az új épületben a megnyitás ünnepét. A tanárok más vidékre költöznek s lassanként megfelelkeznek az itt történt eseményekről; *Sivulsky* pedig már 1813. jan. 20-án jobb létre szenderült, korának 56-ik, szerzetesi életének 40-ik és ujhelyi igazgatóságának 23 ik évében.

Távolból látta az ígért földet, mint *Mósses*, de be nem mehetett, az Ur másképp határozta. Művei, alkotásai hirdetni fogják nagyságát és a hálás utókor mindenkor kegyelettel fogja emlegetni nevét legjobbjaink sorában. Ő maga annyit alkotott, mennyit az utódok sok évtizedre kiható munkálkodásai sem voltak képesek egész a mai napig felmutatni. Képe majdnem természetes nagyságban ebédlők falát díszíti. A művész a terem számára a sz. Alapító képét készít el, a mint a *kisdedek* között áldó'ag működik. A hagyomány és évkönyveink szerint *Sivulsky* alakját kolcsónz óda követendő példányképül, mint a kinek egész életműködése leginkább hasonlított *Kalazancius* szelleméhez.

Miért rekedt meg intézetünknek építésügye? Az bizonytalan! De azt gyanítjuk, hogy a napo-

* Ma egyheti számunkban XIV. helyett tévesen volt szedve XVI. Szerk.

¹⁾ *Bolla Márton* rendfőnök 1812. szept. 12-én kelt hivatalos levelével nem csekély lelki örömmel tudatja a rend minden házával *Sivulsky* kitüntetését.

²⁾ A feldiszítő ünnepség jul. 7-én tartott meg, miről jul. 30-án értesíti *Zemplénvármegye*nek alispánja hivatalosan a rendkormányt: »*Adm. Rdo Patri Joseph Sivulsky* Regii huius gymnasii S.-a.-Ujhelyiensis Rectori, ac uno studio Directori ob distincta in officio hocce exantlata merita per Suam Mattem S Sam aureum numisma clementer collatum, Iliu que ex ordinatione Superioritatis in frequentissimo Cottus nosd Statuum et Ordinum concursu celebrataque Generali Cotri gatione die 7. Jul. a. c. praesentibus etiam Professoribus studiose juvenute eidem per me honorifice consignatum, acricque appentum est cum unanimi praesentium omnium peclausu et congratulatione.

30. Jueppii 1812. Ladislaus Horváth de Pálóc, Vicecomes.

II-ik melléklet a „Zemplén“ 21-ik számához.

leoni háborúk minden komoly szellemi ügytől elvonták a kormányt és az érdekelt feleket; bizonyos dermedtséget vontak maguk után, a mely dermedtségeknek sok ideig kellett a nap jótékony sugaraira várakozni; maga a nemzet is apatiába süllyedve, átengedé magát bizonytalan sorsának! A kormányok vas pálcával dirigáltak s minden újabb alkotásoktól — bárhol és bármiben nyilatkozott azok — ösztönszerűleg irtóztak.

Hogy valami mégis történjék, József nádor 1813. dec. 28-án 31115. sz. a. utalványozza ugyan az építésre szánt összeget 11841 ft 26 krt a tanulmányi alapból; de a pénzhez jutás annyira nehézségbe ütközött, hogy ismét több évig kellett várni, míg 1817-ben, tehát teljes 6 évi szünet után, nagy lassúsággal a munka megindulhatott. Oly építkezés, melynek teljes befejezéseig, ha a pénz közügyben van — még csekély munkaerő mellett is — legfeljebb 3—4 hónapig kellett volna tartani: végtelen huza-vonával és hosszú félbeszakításokkal, munkaszünetekkel még négy évig tart vala. A mű teljes befejezést csak 1820-ban nyert, midőn a terjedő politikai élet pirkanó hajnala már itt-ott, különösen Nyugaton derengeni kezdett. E szerint teljes 10 évig kellett várni, míg a mai napig fenálló nagyon szerény alkotmányt végre valahára rendeltetésének át lehetett adni.

Az épület egy emeletes, egyszerű erős kőalkotmány, középponti kiszögéléssel a nyugati oldalon, a cinterem felé. Itt van egyrészt a bejáró a földszintre; másrészt jobb kéz felől, elég sötét és meredek csigalépcsőzet vezet az emeletre. A kiszögélés homlokzatán granitlapba vésvé olvasható a felirat: »Franciscus Aug. Formandae Pietate et Literis Juventuti. Anno 1820.« Az előadói termek kelet felé néznek; hatalmas ablakaikkal elég világosságot nyújtanának, ha az újabbkori, itt határozottan káros takarékoság az ablaktáblákat annyira el nem aprózta, hogy a közbeeső széles keresztfák bosszantólag — mintha hivatalosan ideillesztett fényfogók volnának — nem akadályoznák a szükséges világosság bebocsátását. A kelet felé eső homlokzat 8 termet foglal magában. Azon korszakban — midőn építve lettek — teljesen megfeleltek a tanügy-követelte kívánalmaknak; de ma már a 6 osztályu gimn. igényeit sem elégíthetik ki, miután az osztálytermek kivül csak a tanári könyvtár a természettudományi szertárral együtt és a tanári szoba, mely egyuttal fizikum-múzeum is, szorong az intézetben. Hol van a rajzterem, tornaterem; hol egy díszterem stb.? Északi és déli részén van még 2—2 fülke; az emelet északi fülkéje ifjúsági könyvtár helyiségül, a déli ócska holmik raktárául szolgál; a földszinten pedig az intézet szolgálja nyomorog, elég nagy számú családjával. A nyugati homlokzat magában foglalja a széles és kényelmes folyosókat a középponti kiszögéléssel, mely fölött kis tornyocska pihen s széphangu csempetyűjével vidáman hívogatja a tanuló ifjúságot a tudományok szerény hajlékába. Készen volt tehát az akkori igényeknek megfelelő, államköltségen emelt épület s ma már 70 éve hirdeti az emberiség boldogítására vezető vallás-erkölcsi, tudományos és hazafias igéket. Az épület fentartása, renoválása a kegyes-tanítórind nyakába szakadt; jóllehet az újabb alakulások szerint legalább egyharmadrészben az állam is, mint ilyen érdekelve van.

De szóljunk intézetünk iránt nyilvánuló azon érdeklődésekről, melyek a nagy közönség figyelmét, már ideköltözésünk hajnalán, reánk irányozták.

Az ujhelyi kegyes-tanítórendi ház tanári személyzete.

— Folytatás. —

1800/1. Szomy Lajos, mh. és lelkiatya. Nagy József, beteges. Darabos Zsigmond, táb. p. Kiss Márton, II. hum. t. Kudlik Alfonz, I. hum. t. Cserbay Lipót papn., I. oszt. t. Podolay Menyhért papn., III. oszt. t. Krispach György papn., II. oszt. t.

1801/2. Szomy Lajos, mh. és lelkiatya. Nagy József, beteges. Darabos Zsigmond, táb. p. Kiss Márton, II. hum. t. Paulovits László, I. hum. t. Podolay Menyhért, papn., II. oszt. t. Krispach György papn., III. oszt. t. Bokross János papn., I. oszt. t.

1802/3. Nagy József, mh. és lelkiatya. Gf. Keglevits nep. János, lelkiatya. Kiss Márton, II. hum. t. Paulovits László, I. hum. t. Bokross János papn., III. oszt. t. Tamásy József papn., póttaná. Spányik Glicér papn., II. oszt. t. Kóter József papn., I. oszt. t.

1803/4. Nagy József, mh. és lelkiatya. Csányi Gábor, lelkiatya. Tóth Albert, II. hum. t. Barkovits István, I. hum. t. Spányik Glicér papn., III. oszt. t. Kóter József papn., II. oszt. t. Hubert Tádé papn., I. oszt. t.

1804/5. Nagy József, mh. és lelkiatya. Csányi Gábor, lelkiatya. Tóth Albert, II. hum. t. Volf Antal, I. hum. t. Kapfer László Ferencz papn., III. oszt. t. Tabódy arsz. János papn., I. oszt. t. Hubert Tádé papn., II. oszt. t. Szöllősy József, rendtárs.

1805/6. Visky Ágoston, mh. és lelkiatya. Csányi Gábor, lelkiatya. Dombó Mihály, II. hum. t. Kiss Ignác, I. hum. t. Szűcs József papn., II. oszt. t. Elenyák Gergely papn., III. oszt. t. Baumgartner Márk. papn., I. oszt. t. Szöllősy József, rendtárs.

1806/7. Sauer Ambrus, mh. és lelkiatya. Árvay József, II. hum. t. Kiss Ignác, I. hum. t. Skrovacek Mihály papn., IV. oszt. t. Róth Glicér papn., III. oszt. t. Hollósy Alajos papn., II. oszt. t. Sztankó György világi, I. oszt. t. Szöllősy József, rendtárs.

1807/8. Sauer Ambrus, mh. és lelkiatya. Laczkó Ambrus, lelkiatya. Nequaszil Mátyás, II. hum. t. Popol Ágost, I. hum. t. Hollósy Alajos papn., IV. oszt. t. Pintér Benze papn.,

III. oszt. t. Morvay Zsigmond papn., II. oszt. t. Sztankó György, világi I. oszt. t. Greguss György, rendtárs.

1807/9. Sauer Ambrus, mh. és lelkiatya. Laczkó Ambrus, lelkiatya. Nequaszil Mátyás, II. hum. t. Tomanóczy Bálint, I. hum. t. Markó Albert papn., IV. oszt. t. Nagy Péter papn., III. oszt. t. Kelle Péter papn., II. oszt. t. Sztankó György, vil. I. oszt. t. Müller Antal rendtárs.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Zemplénavármegye 1888. évi postatakarék-pénztári eredménye.

Az év végén volt e megye területén 59 postatakarék-pénztár közvetítő hivatal; 1649. betevő 5520 betéttel elhelyezett 96,892 ft 05 krt, a visszafizetés évi összege 49,170 ft 66 kr. ennek folytán a tiszta évi megtakarítás 47,721 ft 39 kr. Oly kedvező ezen eredmény, melyhez hasonlót a kassai pósta és táviró kerületben egyetlen egy vármegye sem képes felmutatni.

Elhelyezett: Homonnán 27,422 ft. 02 kr. Tőke-Terebesen 14,064 ft 86 kr. Sztropkón 11,314 ft 34 kr. Sátorajka Ujhelyben 7644 ft. 86 kr. Varanon 3356 ft 85 kr. Nagy-Mihályban 3096 ft 15 kr. Mező-Laborczon 2742 ft 15 kr. Papinán 2100 ft. Szerencsen 2095 ft 50 kr. Tisza-Luczon 2043 ft 34 kr. Legenye-Mihályin 1574 ft 92 kr. Gálszécsen 1539 ft. Sókuton 1407 ft 50 kr. Velejtén 1376 ft 60 kr. Bélyen 1197 ft. Füzeséren 1131 ft 40 kr. Magyar-Izsépen 1038 ft. Szacsurban 950 ft 50 kr. Sárospatakon 772 ft 03 kr. Órmezőn 730 ft 50 kr. Udván 714 ft 27 kr. Tályán 704 ft 49 kr. Mádon 629 ft. N.-Czigándon 567 ft 26 kr. Bánóczon 558 ft 93 kr. Tolcsván 528 ft. Nagy-Géresen 460 ft 50 kr. Olasz-Liszván 469 ft 21 kr. Király-Helmeczen 409 ft. Bodrog-Keresztúron 367 ft 50 kr. Alsó-Hrabóczon 337 ft 80 kr. Szomotonon 337 ft 70 kr. Ublján 353 ft 60 kr. Tokajban 328 ft. Tarczalon 269 ft 70 kr. Girincsen 214 ft 3. Erdőbényén 208 ft 53 kr. Megyaszón 204 ft 3 kr. Bodzás-Ujlakon 202 ft 30 kr. Gesztelyen 197 ft 44 kr. Szegimalom pályaudvaron 167 ft 50 kr. Perbenyiken 161 ft. Leleszen 137 ft 89 kr. Bodrog-Szerdahelyen 135 ft 40 kr. Monokon 134 ft 50 kr. Feketepatakon 105 ft. Málczán 76 ft 85 kr. Erdő-Horvátiban 76 ft 50 kr. Sztakosinban 72 ft 50 kr. Hernád-Németin 67 ft 50 kr. Kozmán 51 ft 20 kr. Nagy-Polenán 35 ft 40 kr. Legyes-Bényén 27 ft. Czékén 20 ft. Takta-Szadán 12 ft 10 kr. Páczinban 8 ft. Nagy-Kázméron 4 ft 50 kr.

Elhelyezés nem történt: Parnón és Rákócson. Visszafizettetett: Homonnán 10,820 ft 05 kr. Tőke-Terebesen 6976 ft 65 kr. S.-a.-Ujhelyben 4740 ft 40 kr. Sztropkón 4642 ft 66 kr. Varanon 2634 ft 79 kr. Szerencsen 2100 ft 65 kr. N.-Mihályban 1988 ft 01 kr. Mező Laborczon 1279 ft 33 kr. Tokajban 1165 ft 56 kr. Szacsurban 1068 ft 59 kr. M.-Izsépen 1024 ft 30 kr. Bélyen 1019 ft 78 kr. Gálszécsen 997 ft 94 kr. Sárospatakon 858 ft 82 kr. Tisza-Luczon 829 ft 07 kr. Mádon 545 ft 69 kr. Legenye-Mihályiban 536 ft 43 kr. Tolcsván 524 ft 66 kr. Velejtén 488 ft 50 kr. Tályán 469 ft 22 kr. Olasz-Liszván 468 ft 37 kr. Füzeséren 382 ft 54 kr. Sókuton 349 ft 86 kr. Gesztelyen 326 ft 05 kr. Sztakosinon 312 ft 84 kr. Nagy-Czigándon 300 ft 70 kr. Nagy-Géresen 287 ft 21 kr. Bodrog-Keresztúron 285 ft 73 kr. Szomotonon 261 ft 21 kr. Málczán 221 ft 36 kr. Órmezőn 181 ft 95 kr. Bánóczon 166 ft 18 kr. Király-Helmeczen 158 ft 29 kr. Leleszen 109 ft 42 kr. Erdő-Bényén 82 ft 80 kr. Szegimalom pályaudvaron 80 ft 27 kr. Alsó-Hrabóczon 77 ft 50 kr. Megyaszón 65 ft 48 kr. Perbenyiken 56 ft 62 kr. Czékén 50 ft 45 kr. Hernád-Németin 49 ft 14 kr. Udván 36 ft 20 kr. Kozmán 38 ft 50 kr. Bodzás-Ujlakon 36 ft 40 kr. Tarczalon 34 ft 20 kr. Monokon 26 ft 20 kr. Girincsen 18 ft. Bodrog-Szerdahelyen 6 ft, Erdő-Horvátiban 5 ft, Legyes-Bényén 4 ft 66 kr. és N.-Polenán 65 kr.

Visszafizetés nem eszközöltetett: Feketepatakon, Nagy-Kázmérban, Páczinban, Papinán, Parnón, Rákócson, Takta Szadán és Ublján. Az elhelyezésnél nagyobb összeg fizettetett vissza: Czékén 29 ft 55 krral. Gesztelyen 119 ft 39 krral. Málczán 46 ft 51 krral. Olasz-Liszván 59 ft 16 krral. Sárospatakon 86 ft 79 krral. Szacsurban 118 ft 06 krral. Szerencsen 5 ft 15 krral. Sztakosinban 240 ft 34 krral. Tokajban 837 ft 56 krral.

Zemplénavármegye közönsége három esztendő alatt megtakarított a postatakarék-pénztár utján 102,547 ft 69 krt és pedig 1886-ban 22,745 ft 51 krt. 1887-ben 32,080 ft 79 krt és 1888-ban 47,721 ft 39 krt, ez egy oly szép eredmény, mely eredményt kevés vármegye képes felmutatni!

Közvetítő hivatal volt a vármegye területén 1886-ban 36, 1887-ben 58, 1888-ban 59. A betevők száma: 955, 1284, 1649. A betétek darab száma: 2853, 5090, 5520 vagyis fejlődés mindennél, a mi a legkedvezőbb viszonyokra enged következtetni és arra, mily mély gyökeret vert a népünk között a takarékosági hajlam.

A tiszta megtakarításból esik egy betevőre

1889-ban 23 ft 70 kr. 1887-ben 25. ft és 1888-ban 29 ft.

Vidonyi József,
pósta- s táviratbizt.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 29-én Triestben tartott 58-ik közgyűlésén betérjesztette az 1889. évi mérlegét. — A közgyűlésnek tett jelentéséből értesülünk, hogy az életbiztosítási ágban a díjtartalék 2.046,093 ft 42 krral szaporodott és 1889. december 31-én 26.634,162 ft 01 krra emelkedett, míg az 1889-ben újonnan kötött biztosítások összege 16.225,817 ft 85 krra rugott, miáltal az 1889. december 31-dikén érvényben levő biztosítások tőke összege 116.904,648 ft 39 krra felszaporodott. — Az elemi biztosítási ágazatokban a díjtartalék 2.194,541 ft 21 krt tesz ki, míg az 1889. december 31-én a jövő évekre érvényben maradó díjkötelezvények összege 23.544,053 ft 22 krra rug. — Az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére szolgáló tartalékalap 253,855 ft 74 krral szaporodott és 1889. december 31-én 1.190,453 ft 60 krra emelkedett, uoha a kisorozandó értékpapírok csak is névértékükkel lettek a mérlegbe felvéve. — A tőkésített nyereségtartalék elérte az alapszabályszerinti magasságot 2.625,000 ft-tal, míg az ingatlanok tartalékalapja 1.289,480 ft 92 krra emeltetett. — Az 1889-ben kifizetett karok összege: 10.114,545 ft 47 kr. A társaság alapítása óta egész 1889. december 31-dikéig 227,371,940 ft 22 krrnyi tekintélyes összeget fizetett ki karok fejében. Ezen összegből 139,041 káreset 42,396,621 ft 32 krrnyi kártérítéssel hazánkra esik. — Az összes biztosítási alapok 2,388,389 ft 32 krról 40,758,238 ft 42 krra emeltek és a legjobb értékekben vannak elhelyezve. Tiszta nyereség fejében 653,438 ft 48 kr. lón kimutatva, miből minden egyes részvényre 106 arany forintnyi = 265 franknyi jutalék esik. — Mint ismeretes, az Assicurazioni Generali életbiztosított feleink érdekében már évek előtt elhatározta és alapszabályaink 43-ik §-a értelmében keresztül is vitte, hogy az életbiztosítási ág díjtartaléka a B) mérleg szerinti egészen külön kezelik és külön számláztatják el, és hogy az alapító és a nyereségtartalékok felét kizárólagosan az életbiztosítottak javára külön leköltötte. 1889-ben nevezett intézet az életbiztosítási tárcája érdekében még egy igen nevezetes és fontos lépést tett előre, a mennyiben kijelentette, hogy az életbiztosítási ág különös érdekében a jégbiztosítást üzletkörülből kizárja és azt mint a baleset ellen való biztosításnál tette, egy külön e célra szolgáló intézetnek átengedi. — Ez által a triesti általános biztosító-társaság üzletfelei még is azon helyzetben vannak, hogy összes biztosításait a nevezett intézet ügynökei által helyezhetik el jól és megbízhatóan, mert a mint a baleset ellen való biztosításokat az »Első o. általános baleset ellen biztosító társaság« által intézteti el, ép úgy utalja a jégbiztosításokat a szintén általa támogatott »Magyar jég- és viszontbiztosító részvény-társasághoz« elintézés végett. Minthogy, mint ismeretes, ezen két intézet mind egyike egy-egy teljesen befizetett millióra rugó alapítke és az Assicurazioni Generali jól kipróbált ügynöki hálózata felett rendelkezik és azonkívül az anyaintézet szolid elvei szerint kormányoztatik, nevezett két társaság is azon kellemes helyzetben van, hogy biztosítási ágaikban a legmesszebbre terjedő biztosítékokat képesek nyújtani.

GODNOLATOK.

A feledés önkéntelen bocsánat.

Fajdalmaink untatják azokat, akiket nem hatnak meg.

Ha az ember lelki furdalásokat tud érezni: jele, hogy még nem vesztette el önmaga becsülését.
Charles Nartey.

A házasság legtöbbször nem egyéb, mint összetalálkozása egy szükségnek, valamit végezni, s egy vágnak, valamit elkezdni.

Ackermann asszony.

A házasság oly könyv, mely nem éri meg az előszót.
Tuniszi közmondás.

HUMOR.

Akadály.

Ottó: Enyém vagy angyalom! Ah, mikor beszélhetek anyáddal, mindjárt most, vagy holnap?
Emma: Várjon, kérem, holnaputánig, mert holnap nagy mosásunk lesz.

Lapos erszény.

Ur: Egy pohár sört!
Pincés (hozza a sört): Tessék!
Ur (ledönti a poharat): Oh, jaj!
Pincés: Parancsol másikat?
Ur: Nem — nem fizetek, sosem iszom többet egy pohárnál.

Pompás mulatság.

Imre találkozik Jánossal.
Imre: Honnan jössz pajtás?
János: A vasutól.
Imre: Mi dolgod volt ott?
János: Sárkányt eresztettem.
Imre csak elhült eleinte s nem tudta, hányadán van? Később tudta meg csak, hogy János barátja az anyósát kísérte ki a vasutra.

HIVATALOS RÉSZ.

2701. sz.

Zemplénavármegye alispánjától.

Nyilt rendelet.

Mindazon községek előjáráságai, amelyek a t. vmegye hivatalos lapjának — a „Zemplén“-nek — előfizetési árával a mult évekre hátrálékban, avagy csak a folyó évre is tartozásban vannak:

ezennel felhivatnak, hogy tartozásukat a lap tulajdonosához beszolgáltatni siessenek, mert további késedelem esetén a kényszerbehajtást kellene elrendelnem.

S.-a. Ujhely, 1890. ápril 9-én.

Matolai Etele, alispán.

72. eln. 890. sz.

Zemplénvármegye alispánjától

Hirdetmény.

A közutakról év vámokról szóló 1890. évi I. t. cz. 92. §-a rendelkezése értelmében felhivatnak a törvényhatóság területén létező összes vámjog tulajdonosok, kik a törvény életbe léptetése előtt közutakon, közforgalomra szolgáló hidakon, kompokon (réveken) és hajó hidakon, továbbá közúti közlekedésnek használatának címén vámszedési jogokat tényleg gyakoroltak, hogy jelen hirdetmény közzétételének napjától számítandó két esztendő alatt vámjogaik igazolása iránti kérvényeiket nekem különbeni törvényes következmények terhe alatt mutassák be.

A beadott kérvényhez az idézett törvény értelmében melléklendő: a vámszedési jogot engedélyező kir. kiváltságlevél vagy más okirat; továbbá a főszolgabírótól, illetve a polgármestertől kieszközölt bizonyítvány, mely arról tanúskodik, hogy a kérdéses vámszedési jog a kérvényező által vagy annak nevében bérlet útján vagy egyébként tényleg gyakoroltatik és ha nem, mióta szünetel annak gyakorlása.

Ezen hirdetmény a helybeli »Zemplén« című hivatalos lap után három ízben közzétetik, és a járások főszolgabírói útján közzéadni rendeltetik.

S.-a. Ujhely, 1890. május 15-én.

1-3

Matolai Etele, alispán.

7937 szám.

Zemplénvármegye alispánjától

10 főszolgabíróknak.

A nmlgu kereskedelemügyi ministerium f. évi 18314 sz. a. a marhalevelek kitöltése tárgyában kelt körrendeletét tudomás és alkalmazkodás végett azon felhívással adom ki tekintetes főszolga-

biró urnak, hogy annak szigorú követésére a községi előjárásokat utasítsa.

S.-a. Ujhely, 1890. május 10-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmivélsügyi ministerium. 18314. sz. Valamennyi törvényhatóságnak. Az állategészségügy rendezéséről szóló 1888. évi VII. t. cz. végrehajtására hivatali elődöm által 1888. évi október hó 15-én 40000 sz. a. kiadott rendeletnek 19 §-a szerint a marhalevél űrlap az országban divó bar mely nyelven tölthető ki, de a járás és község mindig magyar nevével jelölendő meg rajta.

A végrehajtási rendeletnek eme rendelkezése a gyakorlati kivitelben kiányosnak bizonyult, mert ily körülmények között, a nem az állam hivatalos nyelvén kitöltött marha leveleknél, különösen az 1887. évi XLV. t. cz. 16 §-ának életbe lépte óta, amióta t. i. minden állat fajra nézve egyforma kiállítású bélyeges kincstári űrlapok hoztak forgalomba, egyes az országban divó különféle nyelveket nem ismerő hatósági közegek néha még csak azt sem képesek megállapítani, hogy a marhalevél milyen állatfajról állított ki.

Mint hogy pedig az 1888. évi VII. t. czik életbe léptetése óta a közigazgatási hatóság a hivatkozott törvényben minősített kihágások tárgyalásánál sokszor jön azon helyzetbe, hogy a marha-leveleket szabályos voltak iránt meg kell bírálania, az 1888. évi VII. t. cz. végrehajtása alkalmával kibocsátott rendelet 19. §-ának módosítása mellett, a belügyi magyar királyi miniszter ural egyetértőleg ezennel elrendelm, hogy folyó évi június hó 1-től a marha-levelek összes rovatai az állam hivatalos nyelvén is kitöltessenek.

Azon marha-levél kiállító, aki ezen rendeletet megszegi, amennyiben ellene a fegyelmi eljárás alkalmazható, fegyelmi uton büntetendő. Különben az ily mulasztást kihágásnak minősítem, amely kihágás egyszáz (100) forintig terjedhető, és az 1888. évi VII. t. c. 156. §-ában megjelölt célra fordítandó pénzbüntetéssel büntetendő.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy a jelen körrendelet a legkiterjedtebb módon tegye közzé és a marha-levél kiállítására illetékes közegeket megfelelő módon utasítsa. — Budapest, 1890. április hó 25-én. Bethlen, s. k.

4223/I. 1889. sz. A tokaji járás főszolgabírájától,

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett Tokaj nagyközségi aljegyzői állomásra ezennel pályázattal nyitattik.

Ezen állással 400 forint évi fizetés és természetbeni lakás van egybekötve.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy az 1886. XXII. tc., illetve 1883. I. tc. 6. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket f. évi június hó 3. napjáig alólirothoz annál is inkább benyujtsák, mivel a később érkezett folyamodványok figyelmében vétetni nem fognak.

A választás folyó évi június hó 4-ik napján d. e. 9 órakor Tokaj városháza tanácssterében fog megejtetni.

Kelt Tokaj 1890. május hó 12-én

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

2-3

Nyilt-tér.*)

Pekete selyemszövetek 60 krajcártól 11 ft 65 krig méterenkint (körülbelül 180 különféle színben és mintában) öltözet- és darabonként szétküldi Henneberg G. gyári rátára (cs. és kir. udvari szállító) Zürich-ben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szerkesztőségi posta.

A közutakról és vámokról szóló cikksorozatunkat a jövő számban folytatni fogjuk.

R. G. urnak, most Z. Zhojban. Cikornyásan írott cikket nem használhatjuk. Szelitőül ime a sok közül csak két passzus: »Az erények paradicsomát a sötét bűnök izzó szőnyegén visszataszító tömkelegé tölti be... «Emlékeztetem roncolt vitorlájára a multból visszaleng s fűfő keszvel sugja fülembé... «Prosit

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE.**

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

A sárospataki főiskola épülete tetőzetének egy része fémlemezzel szándékolatván befedetni s a vállalat árlejtés útján kiadni: az azt elnyerni szándékozók zárt ajánlatukat e hó 30-ig a gazdasági választmány elnökéhez adják be, ki az e tárgyban hozzáfutóknak bővebb felvilágosítással szivesen szolgál.

Sárospatak, 1890 máj. 12.

Zsindely István,

a gazd. választmány elnöke.

TK. 4429/1889. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy m. kir. kincstár végrehajthatónak, Lencsés Pal és neje Belkó Zsófia ösökei végrehajtást szenvedők elleni a tokaji kir. járásbíró területén lévő, E.-Bényén fekvő, I. az e.-bényei 28. sz. sz. ingatlant, 1) 1031. hr. sz. ingatlant egészben 44 frt, — 2) 1032. hr. sz. ingatlant egészben 32 frt, — II. az e.-bényei 874. sz. sz. ingatlant 3) 30 hr. 328. öi. sz. ház, udvar és kert egészben 320 frt. — 4) a 3093. hr. sz. ingatlant egészben 12 frt, — III. az e.-bényei 597. sz. sz. ingatlant 5) 3187. hr. sz. ingatlant egészben 24 frt, — IV. az e.-bényei 584. sz. sz. ingatlant 6) 3183. hr. sz. ingatlant egészben 6 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi június hó 11-ik napján d. e. 9 órakor E.-Bénye község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladhatni fognak.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át, vagyis 4 frt 40 krt, 3 frt 20 krt, 32 frt, 1 forint 20 krt, 2 forint 40 krt, 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi ministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint tkkvi hatóság-nál, 1890. évi febr. hó 18. napján.

Kálmán Lajos,
kir. albiró.

3473. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Pelejte községben gyakorolt italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi anguszthó 30-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítették, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknél 1890. évi május hó 16-án tartott üléséből.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

Hirdetmény.

Van szerencsém a szőlőbirtokosok és vinczellérek tudomására hozni, hogy a tarczali m. kir. vinczellériskola amerikai szőlőtelepén f. évi május hó 29., 30., 31-én, 3 napos szőlő zöldőjtési ingyenes gyakorlati tanfolyam fog tartatni, mely tanfolyamra az érdeklődő szőlőbirtokosokat és vinczellérek ezennel meghívom.

Kelt Tarczalon, 1890. május 19.

Szabó Lajos,

igazgató.

Képes árjegyzékek kívánatról a bérmentve.

Videki megrendéseknek külsőre néküll.

Próbamellszobrok

nélkülözhetlen minden szabászatához és nagyon célszerű minden családnak, valamint kirakatok díszítésére, női-, úri- és gyermekruhászabók, valamint fehér-, szövött- és divatárny-üzleteknek, stb., BEDRONEK J.-féle cs. kir. szab. próbamellszobor gyárából, elismert kitűnő kivitelben, legolcsóbb bevásárlási gyári áron ajánlja

WALDMIHÁLY

egyedül főraktára

Budapest, VII. ker. Király-utca 21. sz. 3-4

3702. szám.

P. 1890.

Hirdetmény.

A Cselej községben gyakorolt italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi június hó 21-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. tvszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítették, figyelmeztetéssel az elmaradásnak, az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknél 1890. évi május hó 16-án tartott üléséből.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

TARNÓCZY GUSZTÁV

a magas kormány 82502 II. 888. számú rendeletével ajánlt

Tűzoltószerszám-, fecskendő- és szivattyú-gyára

Budapest, V. kerület.

Gyárhelyiség: Kálmán-utca 16. sz., szerelőműhely: Klotild utca 17. sz., irodahelyiség: Váci-körút 78. szám.

ajánlja a nm. belügyminiszterium által szabályrendeletileg előírt mértékkel bíró,

Tarnóczy szabadalmával ellátott

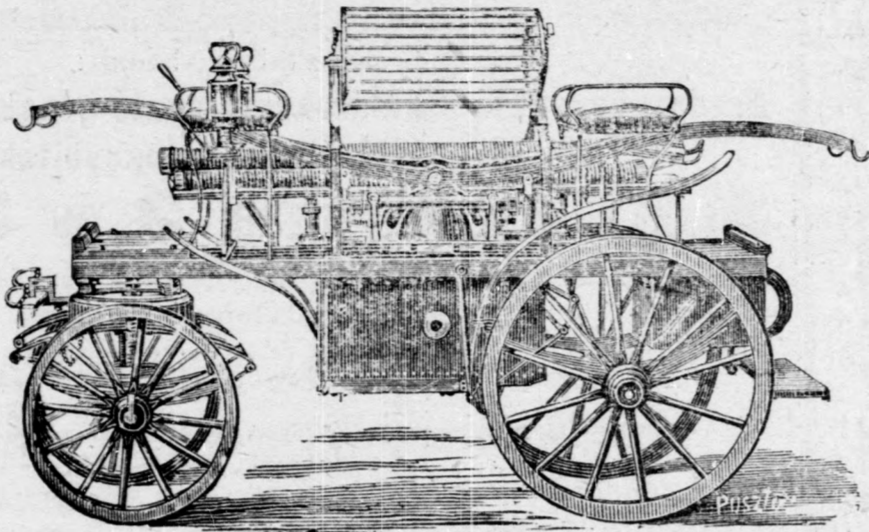
központi szelepszáró kengyeles tűzi fecskendőit, minden mellékszervvel, melyek úgy szerkezetben, mint minőségben kitűnnek, és minden tekintetben a legújabb vívmányok magaslatán állanak.

kizárólag a magyar egységes csavarral ellátva.

Szervezendő tűzoltó-testületek számára szükséges felszerelések a legkisebb részletekig, nagyobb községek számára kocsis fecskendők, mozdonyok, hydrophorok előkocsival, vagy a nélkül, szerkocsik, tűz- és maszó létrák, valamint mentő- és védszerek kaphatók.

Kizárólag házi gyártmány.

5 évi
jótállás
10 évi
részletfizetés
mellett.

Nemkülönbön ajánlhatom kis községek számára az **Omnia** vagy **fargoneza**-fecskendőt. — A nem magyar egységes csavarral bíró fecskendők átalakítás végett elfogadtnak.

Kert megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a „Nyulhoz” címzett vendéglőm ujonnan berendezett

KERTHELYISÉGÉT

f. évi május hó 11-én ünnepélyesen megnyitottam.

Kitűnő italokról mérsékelt árak mellett úgy mint eddig ezután is gondosgdom. T. vendégeim különös figyelmébe ajánlom kitűnő minőségű **vinnai czankó boraikat.**

Számos látogatást kérve maradtam

Kiváló tisztelettel

ABONYI D. MÓR.

WIRTHSCHAFTER SAMUEL
Wálszécsi lakos elfogadott,
és Wirthschafter Márkus
kassai lakos kibocsátott,

biróilag megítélt 6000 forint váltókövetelés névértéken alul eladó. —

Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatalban.

4—10

Róth Bernát

vaskereskedő és bortermelő
S.-a.-Ujhelyt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **saját termésű aszu és szomorodni boraimat** alant jegyzett áron árúsítom el, u. m.:

Szomorodni borok régiek és finomak literenkint 55 krtól 90 krig.

Aszu borok régiek és nagyon finomak palaczkonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Róth Bernát.

4—10

Birtokeladás.

Zemplénmegyében Nagy-Rozvány községben 1374 kat. hold, melyből körülbelül 700 hold szántóföld, **Kis-Czigánd** községben 94 kat. hold szántóföld, **Parlagcsa** tóban körülbelül 100 kat. hold nádas **Stern József fiai** felszámolás alatt czég tulajdonát képező birtoktestek eladók.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a tulajdonosok irodájában (**Budapest, Arany János utca 32 sz.**) valamint **Hirsch József Lajosnál** (Budapest, Orczy-féle ház.) 3—3

3436. szám.

p. 1890. **Hirdetmény.**

Az Krasznócz községben gyakorolt italmérsési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889-ik évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9 és 10-ik §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi augusztus hó 27-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelemzettel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezenel idézettek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknél 1890. évi május hó 13-án tartott üléséből.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

3319/1890. p. sz.

HIRDETMEY.

A s.-a. ujhelyi királyi törvényszék közhírré teszi, hogy Herceg Windischgrätz Lajosnak a s.-a. ujhelyi gör. kath. lelkész ellen, ez utóbbinak a s.-a. ujhelyi 299. sztkvben foglalt vonatkozó helyrajzi számok alatt foglalt, s illetőleg tagosítás folytán ezek helyett a s.-a. ujhelyi tagosítás utáni földkönyv XII. címe 3. sorszám alatt kiadott birtok tagján átvezető vízlecsapolási csatorna területének kártalanítása iránti eljárásnak megkezdésére határidőül az 1890. évi július hó 30. (harminc) napjának reggeli 9 órája a helyszínére, a s.-a. ujhelyi határban fekvő hrcg. Windischgrätz Lajos-féle „Károlytag” nevű tanyára kifűzetik és ehhez hrcg. Windischgrätz Lajos képviselőben Ambrózy Nándor ügyvéd, a s.-a. ujhelyi gör. kath. lelkész képviselőben a munkácsi gkath. püspök úgy is mint a zálogjoggal bíró munkácsi gkath. egyház megyei alapítványok gondnoka, s az ugyancsak zálogjoggal bíró m. kir. kincstár képviselőben a zemplénmegyei ki Pénzügyigazgatóság, továbbá az ismeretlen tartózkodásu netaláni érdekelték részére ezennel ügygondnokul kinevezett Izsépy Irván s. a. ujhelyi lakos ügyvéd, azon kijelentés mellett idézettek meg, hogy az érdelettek elmaradása a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja, s hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása, vagy a tárgyalásról elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Kelt S.-a.-Ujhelyt, a kir. törvényszéknél 1890. évi május hó 16. napján tartott üléséből.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, ahol a szabadszénasav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkotórészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azu kiváló előnyét is, hogy a h. l. szabadszénasavtartalom an erősebb ásványvizek, mint a **selter-igleichenbergi** **tüdőb. jokban**, különösen **tüdővérzéselnél** ár nem alkalmazható, a Margit-forrás it is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetében, különösen a legfontosabb **Görbersdorf** ban a Margit-víz ott a leghíresebb. — Orvosi tekintélynek Budapest: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Peór, Dr. Kéty, Dr. Barás;** Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek,** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos ántalmánál.

Mint ivóvíz

práservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Trieszt-, Fiume- és hazánkban** a **KOLERA** megbetegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

ÉDESKÜTY L.

Kizárólagos
főraktár

es. és k. és szerb.
k. udv. ásvány-
víz-szállítódnál,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Jakobovics Armin

az „Első Zemplénmegyei honi bútór-csarnok“
tulajdonosa.

S.-a.-Ujhelyt, főtér (fiókület Kassán)

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen berendezett

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben és Kassán ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyetben vagyok, hogy nálam mindennemü kitudó asztalos- és kárpitos-bútorok valamint fantasie- és dísz-bútorok leg-elegánsabban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir-, ebéd- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönben szalognarnitúrák különféle szövetekkel, diszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésre a legolcsóbb gyári árban szeresheti be.

Továbbá ajánlom még dúsan felszerelt

tükör- és képraktáramat.

A n. é. közönség becses pártfogását és számos látogatást kérve, maradtam

Jakobovics Armin.

Tenyézkosok.

Alólírottánál 50 db 1 és 2 éves, kiváló szép, tenyésztésre alkalmas Rambouillet-kos jutányos áron eladó. A kosok június 10-éig még gyapjában megtekinthetők. Grósz Antal Monok vasutállomás: Szerencs.

SCHLICK-féle Vasöntöde és Gépgyár részvény-társaság Budapest

Gyár és irodák:

VI., külső Váci-ut 1696/99. sz.

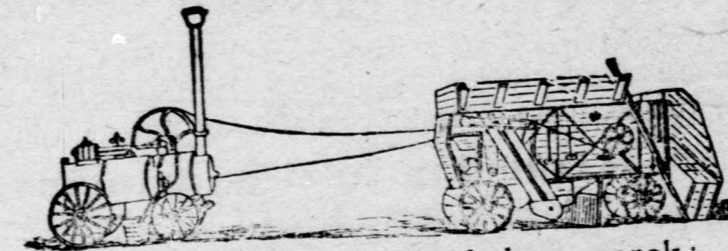
Városi iroda és raktár:

VI., Podmaniczky-utca 14. sz.

ajánlja a cséplési idényre kitudó szerkezetü

gőzeséplő-készületeit, locomobiljait, továbbá

és vaskeretü gőzeséplő-gépeit,

járgánycséplő-készületeit,

gabonatisztító-rostait

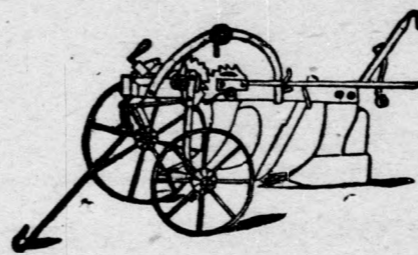
(Baker- és Vidats-rendszer) és konkolyozót.

Készletben vannak:

Eredeti kévekötő- és marokrató arató-gépek, eredeti amerikai fűkaszálo-gépek, szénagyűjtők stb.

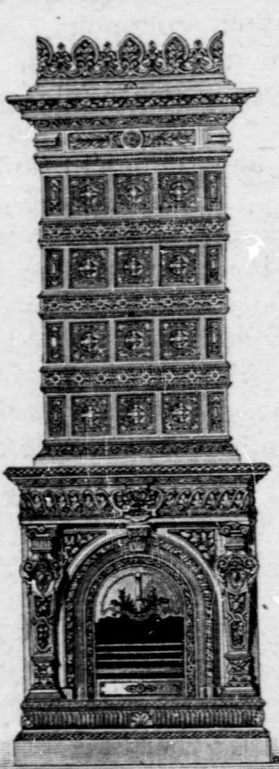
Schlick-féle szab. 2 és 3 vasu ekék,

szab. Schlick-féle mélyítő-ekék, mélyítő-ekék önzetékkel, ered. Schlick- és Vidats-féle egyvasu-ekék, talajmívelő eszközök, boronák és rögtörők.

Szab. Schlick-féle Haladás sorbavető-szörvavető gépek. — Takarmánykészítő-gépek darálók, morzsolók, őrlőmalmok és olajmalom berendezések.

Legolcsóbb árak. — Előnyös fizetési feltételek. Árjegyzék kívánatra ingyen, bérmentve.

Az „Eperjesi Népbank“ kályhagyára, mely a legújabb időben Eperjesen épült s a külföldi gyárak mintájára a mai kor igényeinek megfelelőleg tetemes költséggel rendeztetett be, azon kellemes helyzetben van, hogy az első rangu külföldi gyárak módja és mintái szerint készített hazai gyártmányaival a fokozottabb igényeknek is, még pedig a külföldieknél jutányosabb árakon, megfelelni képes.

Miért is igen jó minőségü és izlésteljes kivitelü

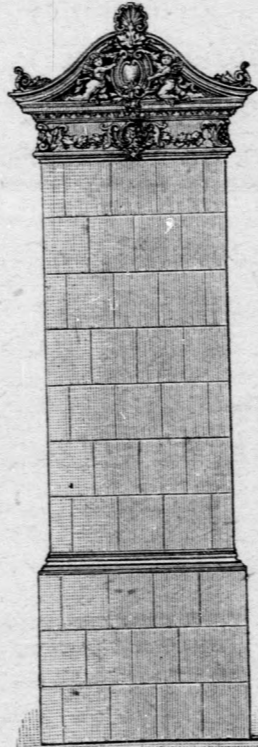
cserép kályháinak

nagyobb választékát és készletét, felállítással, vagy anélkül a t. cz. közönségnek távolabb fekvő vidékekre is, megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és a megrendelések tehetők S.-a.-Ujhelyben

Behyna testvérek

czégnél, vagy Eperjesen a tulajdonos „Eperjesi Népbank“-nál.

3053 szám.
Polg. 1890.

Hirdetmény.

A K.-Czigánd községben gyakorolt italmérés jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889 évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi augusztus hó 25-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknél 1890. évi május hó 13-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző, Hammersberg, elnök.

3437. szám.
Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Juszko-Volya községben gyakorolt italmérés jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi augusztus hó 28-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél, Major István kir. törvényszéki bíró hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknél 1890. évi május hó 16-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

Sírkövekre feliratok vésése é aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

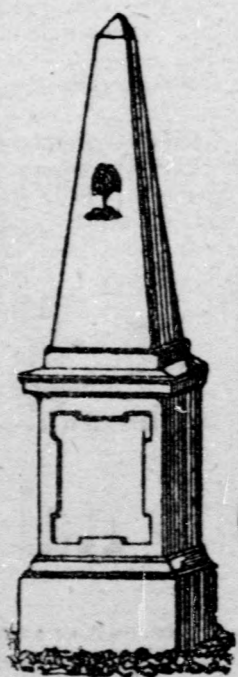
GRANIT, SZIANIT

és homokkő sírkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF

vállalkozó.

Sírkövek újabb tervezése

Sürgönczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Jutányos áron készítenek.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Kaufmann Hermann végrehajtást szenvedő elleni 261 frt 5/2 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbírósa területén levő E.-Bényén fekvő, 1) az erdőbényei 1287 sz. tjkvben foglalt 2246. hr. sz. ingatlan fele részére 264 frt. — 2) az e.-bényei 1230. sz. tjkvben foglalt 1757. hr. sz. ingatlan fele része 133 frt. — 3) az e.-bényei 1289. sz. tjkvben foglalt 1751. hr. sz. ingatlan egészben 102 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi július hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor Erdő-Bénye község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladandó fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 26 frt 40 krt, 13 ft 30 krt és 10 ft 20 krt köszpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajon, a kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi febr. hó 17.

Kálmán Lajos, kir. aljbíró.

Hirdetmény.

A s.a. ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik: miszerint az első magyar gázcországi vasut számára az alább megnevezett határokból pótlólag kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint:

Velejte községre nézve 1890. június hó 24-én reggeli 9 óra legény-mihályi állomáson.

Lasztóc községre nézve 1890. június 24-én reggeli 9 óra ugyanott.

Mihályi községre nézve 1890. június 24-én reggel 9 óra ugyanott.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, egy a feljegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határokból az első magyar gázcországi vasut számára pótlólag kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kettő kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak vagy ezen összegre bármely cím alatt igényt tartanak: ezeket 1890. évi július hó 15-éig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkező észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fog töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekkönyvi hivatalban betekinthezők.

Kelt a s.a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi ápril hó 12-ik napján.

Kolos Gyula, kir. tvsz. bíró.

ASSICURAZIONI GENERALI 1889. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL.

Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez [1889.]

Table with columns: A tétel neve, Üzlet Vagyon Összes, Bevétel, A tétel neve, Üzlet Vagyon Összes, Kiadások. It lists various insurance items and their financial values.

Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Eletbiztosítási osztály. [1889.]

Table with columns: A tétel neve, Üzlet Vagyon Összes, A tétel neve, Üzlet Vagyon Összes. It details the results of life insurance operations.

VAGYON Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1889. decem ber 31-én.

Table with columns: A tétel neve, A, B, Összesen, A tétel neve, A, B, Összesen. It provides a detailed breakdown of the company's assets as of December 31, 1889.

Az 1889. decem ber 31-én a jövő évekbe érvényes maradó díjbevételek értéke 23,544,053.22

A jövő években lejárandó tűzbiztosítás, díjak 23,544,053.22

A s. a. kir. sz. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben: Dr. Wazani Richard, Besso M., Báró Bruck Otto, Dr. Calabi R., Dr. Mauregonato I. Báró Morpurgo József, Segré V. A vezérigazgató: Besso József.

Magyarországi vezérigazgató: Budapest: az Intézet saját házában Dorottya-utca 10. sz.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigazgatósnál kapható. Ugyanitt felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatként és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég-, élet- és szállítmánybiztosítási ágazatokban a legszolidabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközölhetnek. A s.a.-ujhelyi főigazgató: Reichard Mór és fia.

S.-a.-ujhelyi temetkezést rendező vállalat.

ÉRCZ- és FAKOPORSÓK SIRKOSZORÚK, SZALLAGOK

a hozzá megkivántató felirattal,
SELYEM, ATLASZ, SZATIN és TÜLLE SZEMFEDELEK,
valamint gyászruhák az összes hozzávalókkal
legjutányosabb árban kaphatók

Kelner József fia

cézegnél.

2-12

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
szíves tudomására hozni, hogy

szódaviz-gyáramat

uj gép- és üvegekkel látván el, habár az által-
lam készített szódaviz eddig is a közönség tet-
szésével találkozott, annál inkább hiszem, hogy
a folyékony vegytiszta szénsavval készített
szódavizemet a nagyérdemű közönségnek kellemes
íz és tisztasága által továbbra is bátran
ajánlhatom.

Mély tisztelettel

Pintér Ferencz,
gyógyszerész.

2-3

ikt. 826. Tk.
1890.

Hirdetmény.

A n.-mihályi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közzé
tétetik: miszerint az első magyar gácsországi vasut számára az alább
megnevezett határokból pótlólag kisajátított területekről elkészített össze-
írás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő
határnapok tüzetek ki, egymint:

Órmező	községre nézve	1890. június 16-án d. e.	9 óra	órmezői állomás
M.-Csemernye				ugyanott
L.-Volya és Szankóc p. közs. n.				ugyanott
Nátafalva		17-én	9	nátafalvi megálló
Petróc				ugyanott
Topolyán				ugyanott
N.-Mihály		18-án	9	n. mihályi állomás
Mocsár				ugyanott
Krasznóc		19-én	9	krasznóczi 24.sz.órház
Pazdics				ugyanott
Sámogy				ugyanott
Lask				ugyanott
Bánóc		20-án	9	bánóczi állomásra
Lazon				ugyanott
Vásárhely				ugyanott.

Az érdekeltek felhívattak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi
határnapon a bizottság előtt előterjessék, különben a kisajátítás és a felvett
térkép, egyéni kimutatás és jogosultságok iránti kifogásaik többé
tekintetbe nem jöhetnek.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthe-
tő. A távollévők érdekeltek képviseletére Fröhlich Gyula ügyvéd nevezetett ki
Kelt a n.-mihályi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1890.
évi április hó 30.

1-3

Kapy, kir. aljbíró.

!! Megérkezett !!

az ásványvizek királya

A BORSZÉKI VIZ

friss töltésben folyton kapható

Tokajban az egyedüli lerakatban **OLAY LAJOS** cézegnél,
valamint minden fűszerkereskedésben és mint „borszéki fröcs”
az összes vendéglőkben.

A legjobb és legolcsóbb ásványvíz

!!! HAZÁNK VIZE !!!

Kellemes üdítő ital

3-3

Répatermelők figyelmébe!

Gróf Schönborn-Buchheim vasgyára Frigyesfalván
(Bereg megye), ajánlja három-féle nagyságu, bessemer
aczélból készült

répa-kapait ugyszintén répa-kiemelő villáit

fanyéllal vagy a nélkül.

Mintával és árjegyzékkel szívesen szolgál a fenti
vasgyár felügyelősége.

3-10

Behyna Testvérek, S.-a.-Ujhely.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Galsur)

Bécsből

legkitünőbb mázó-szer puhapadló számára 1 nagypalack ára ft. 1.35 kr. — 1 kispalack ára 68

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.,
8-8 mindenkor kapható

Behyna Testvéreknél, S.-a.-Ujhely.

Megrendelések oly helyekről, hol bizományi raktár nincs, Keil Alajos Bécs, IV. Ressel-
gasse 5, intézendők. Egy 5 kilos csomag ára 6 ft.

Figyelemre méltók!

FIGYELEMRE MÉLTÓK!

A tavaszi és nyári idényben.

Következő biztos hatású ártalmatlan pipere gyártmányok:
melyek **HOFFMANN BÉLA** az „Arany Oroszlánhoz” címzett ungvári
gyógyszertárban, eredeti előirat szerint készítve, nagy kelendőség
miatt folyton friss minőségben kapható közkezdelt különlegességek:

„LILION ARCZENŐCS”
„LILION MOZSDÓVIZ” és
„LILION SZAPPAN.

Mindannyi külön és együttesen a szeplő, májfolt,
pattanások, bőrtisztatlanság, bőrtakák (mitesser)ellen
kitünő sikerrel alkalmazhatók! Nem nélkülözhető ezekhez

„LILION HÖLGYPOR”

a legjobb s legújabb arczpor; mely mindennapi használat mellett
is teljesen ártalmatlan, kellemes finom illattal a nélkül hogy fel-
tűnnék kitünően tapad, s az arcnak természetes üde színt kölcsön-
öz! Kapható fehér, rózsá és créme (barnáknak) színben.

Zemplénmegye és környékére egyedüli raktár:

KINCSESSY PÉTER gyógyszertára
az „Üdvezítőhöz S.-A.-UJHELYT” a fűtezában.

Hol is kívánatra képes árjegyzékek ingyen adatnak bárkinek s postai megrende-
lések pontosan eszközölközhetnek. 3

Figyelemre méltók!

A körülbelül huszezer raktárban eladott és e helyeken
minden rovar ellen legjobb irtószerek bizonyult

ismét olcsóbb lett.

A valódi üvegek **J. ZACHERL** névvel vannak ellátva és mátol
kezdve 15 kr., 30 kr., 50 kr. és 1 frtért kaphatók.

E kiváló különlegesség, meglepő erővel és gyorsasággal pusztít
minden ferget lakásokban, konyhákban és szállodákban, butor-
és ruhákban, nemkülönben házi állatainkban, istállóknak, üveg-
házaink- és kerteinkben lévő ültetvényeken. A mi papírban lesz
kimérve, az sohasem »Zacherl különlegesség!»

Csak eredeti üveg s valódi minőségben kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Zlinszky József, Kincsessy Péter, Reichard testv., Reichard Gyula, Behyna testvérek és Cs. Buday Ákosnál.
Homonnán: Pápay Pál és Szekerek Amb-rusnál.
Sárospatakon: Pavlatis Györgynél.
Tokajon: Reiner D. és Olay Lajosnál.
Nagy-Mihályban: Marmorstein Eugen Glück Mór és Bucsinzky Lajosnál.
Szerencsén: Rochlitz Rezsőnél.
Tarealon: Lazary Gyulánál. 5-12

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a »Zemplén» gyorsajtóján.